

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 3 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-szeres heti sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 16 fillér

Nyitási sor 30 fillér

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában
TELEFON-SZÁM: 327.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

Arad, 1907.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, április 4.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Barabás Béla naplója.
- Szobrot Leiningennek!
- Damjanich halálos ítéletet.
- Vasuti szerencsétlenség Várnán.
- A Fekete Sas rejtelmeiből.
- A lelei tüzvéssz.
- Harc a Monna Vanna körül.
- Börzemanőver Aradon.
- Nyári Rudi esküvéje.
- Tárcs: Párisi napló.

Barabás Béla naplója.

Arad, április 3.

A Priegl Pista ma humorizált. Nincs annál szomorubb valami, mintha a Priegl Pista humorizál. Örömebb lát az ember egy szubrettet filozofálni, mint Priegl Pistát, ha dévajkodik. Tehát a kávéházi asztalnál, amely az én visszavonultságom kis szigetje, amelyet egyébként a *Heterogének békeasztalának* lehetne nevezni, ültünk. Azt mondja Priegl Pista, miközben a *Nap*-ból Lengyel Zoltán zilahi beszámolójáról, a hizott betűs tudósítást olvasta:

— Hát nem irigyled most Lengyel Zoltánt? Meg Eötvöst, meg Urayt?

Ezeket pedig azért kellene irigyelnem, mert ők ellenzékiesskedhetnek, én meg nem. Nekik szabad a kormány fejéhez vágni Ausztria-Bécsot, nekem meg tilos. Ők két kézzel tépik a tetszés virágait: nekem, a kormánypárt kerítésein innét csak sovárgó szemmel lehet rájuk néz-nem. Őket nem köti a pártfegyelem. Kimondhatják, ami fáj. A husz esztendősi kiegyezést. A vezényszót, ami nincs, a kvótát, amely van és a létszámemelést, amely lesz. A multat, amelyhez hűtlenség lettünk, a jelenet, a melyet önző céljainknak árendáltunk ki, és a jövőt, amely a mi bukásunkat fogja meghozni. Ők fékezhetetlen étvágygyal habzsolják az ellenzékiesség gyönyöreit. Mi, a szavazó-gép, szürkén és némán gubbasztunk a bársonyszékek mögött. Mint az Ocskay brigadéros labancai. Kővér kosztón, de szomorúan. Milyen dicsőségesen lovagol a Szörényi kapitány kis csapatja, amely a kapituláció után megugrott, s kurucnak állt újra! Milyen jó is Lengyel Zoltánnak!

Az öreg Tanfy, a penziós osztálytanácsos szintén közbeszólt. Nagyszerű ember az öreg. Az utolsó bölény Aradon, aki Tisza Pistát nyíltan meri még imádni. Akik itten, kivüle még Tiszaisták voltak, (pedig voltak) azokban már nincs annyi következetesség. Nem tudom, talán a Sarlot Dózsi mesélte ezt az adomát. Elmondja egy zsidó, hogy a vasuti kocsiban öt-hat hencső dzsentrivel utazott, akik előtte roppant szemtelenül és csúnyán szidták a zsidókat. „És mit szóltál te hozzá?” kérdik az elbeszélőtől. „Én? Egyszerű. Nem árultam

el az inkognitóm?” Nohát, az aradi volt liberálisok, amikor előttük a Tisza-korszakot szidják, — nem árulják el az inkognitójukat. Amikor a kormánynak való bizalomsvavazásról volt szó a városi közgyűlésen, megmondhatták volna, ami a lelkükön volt, de akkor is szigorúan megóvták az inkognitót.

Az öreg Tanfy nem ilyen. Pörbe szállt velem, amikor a debreceni főispánt halottas kocsira tették, — most meg azt mondja Lengyel Zoltánról:

— Hja, a maga tanítványa!

Lehet, hogy az én iskolámba járt, de az bizonyos, hogy rosszul használja a tanítást. Akár a fiatal ember, aki elmés hirbe akart jutni. Megtanult néhány elmés rébuszt, de ott mondta el, ahol nem volt helye és hatása. De ha ezt az asztalnál mondom, hát azt vetik föl: persze, azért gáncsolom Lengyel Zoltánt, mert az én kormányomat bántja. Arra pedig nincs megbízatásom, hogy a kormányt a nagy asztalnál is védjem.

De itt, ahol magammal szoktam disputálni, a mellemnek szögezem a kérdést: Béla, hát csakugyan nem irigyled Lengyel Zoltánt? Béla, hát nem szeretnél újra ellenzéki lenni?

Szeretnék én a tűznél szalonnát pirítani, — ahogy a cigány akart egyszerre enni is, meg melegedni is. Szeretnék én is negyvennyolcas lenni, meg az ellenzéki szalonnát fogyasztani. A hogy azt Lengyel Zoltán akarja. De hát a kettőt nem lehet. A negyvennyolcas kormánynak nem lehet ellenzéket csinálni azzal, hogy valaki negyvennyolcasabb, sőt legnegyvennyolcasabb. A kormánynak összes sebezhető oldalai attól fájnak, hogy negyvennyolcas volt. Negyvennyolcas volt, s a mikor a kormányra jutott, nem lehetett negyvennyolcas. Akár a hölgy, aki a pásztoróra előtt a tisztességes voltáról deklamál, ugy csinálunk mi, a mikor ujonclétszámot megszavazunk, delegációt választunk, vagy egyéb olyasmit követünk el, amit eddig negyvennyolcasságunkban bűnnek hirdettünk. Tudjuk, hogy nem jó dolgot cselekszünk, mondjuk, de azért megtesziük még kénytelenségből egy darabig. Pedig mindig ezt fogjuk csinálni.

Hát most, hogy fordítanád te ki a magyar világot a sarkaiból, egykori cselédem, Zoltán? A negyvennyolcasabb lobogó alatt egyre szaporodnának a hivek, eladdig, amíg többségben lennétek. És elkergetnétek bennünket a terített asztaltól, s lennétek ti a kormány. Aztán — folytatnátok, ahol mi elhagytuk. Kormányoznátok közösgygyel, delegációval, a negyvennyolcat pedig átvenné valamelyik új ifju csoport.

Csak hogy a világ sohase kezdődik előlről. Nászutazást csak egyszer lehet

csinálni. Később, amikor megöregedtünk, hiába utánozzuk a nászutazást, hiába megyünk a lagunákra, hiába csokolódzunk a Rialto boltive alatt, mégse lesz az nászutazás. A negyvennyolcas programmal megcsináltuk egyszer a győzelmes ellenzékiesség édes nászutját: azt visszacsinálni teneked se lehet, Zoltán. Amikor te oldalas cikket írsz, ilyen címmel: **BÉCS MEGINT SZEMTELEN!** vagy pedig ezzel: **A FEKETESÁRGA GYALAZAT!** — az ugy fest, mint amikor elaggott kisasszonyok fiatal diákokkal kurizáltatnak maguknak.

Ezt, meg a pillanat sikereiben sincs okom irigyelni. Azt az ellenzéket, a melyet irigyelnem kellene, s a melyet talán irigyelnék, másképp kellene csinálni. És azt nem Lengyel Zoltán csinálná. Ő nem is csinálhatná. Azt az ellenzéket, a melyik teli torokkal kiáltaná: jövőt nekünk, sok jövőt, csupa jövőt! Nem a nemzeti disznek, a tekintélynek jövőjét, hanem a megfogható, harapni való és mindnyájunk által érezhető jövőt! Nem olyat, a melynél csak mint nemzet melegedhetünk: hanem ami külön-külön is jó nekünk, a polgároknak, a parasztoknak, a ninesetlencnek. Az éhes emberek, a hiányos öltözékű és didergő emberek ellenzéke lenne ez: — és mégse a szociálista. Olyan, amelynél a radikalizmus nem Worcester-szós, a melylyel izletesebbé teszik a programot, a hogy Lengyel Zoltán, meg a nemzetiségek teszik: hanem a radikalizmus a fő-étel, a minden.

Ilyen ellenzékekkel lehetne valamit csinálni: a régi programnak smirglizésével nem. Én magam nem csinálhatom ezt, ha akarnám is csinálni. Magam segitettem világra a békét; most már bába-önérből se mondom, hogy az idétlen gyerek. Másnak meg persze nem tanácsolom.

Hanem az Eötvös Károlyt ne bántások és ne keressetek következetlenséget abban, hogy újra ellenzéki. Szerényit meg kellett tartani a kormánynon, ámbátor „darabant-multja” volt. Eötvöst pedig meg kell hagyni az ellenzéken, ámbár velünk koalizált. Egy világ omlanék össze, amikor Eötvös azt mondaná: „... és a költségvetést a kormány iránt való bizalomnál fogva tisztelettel elfogadom.” Hová veszne az ő királyi gunyja, kiméletlen igazmondása, gyarlóságainkat csepülő, hatalmas művészete! Az ilyen embert nem szabad elbocsátani az ellenzékről. Csakhogy igazi ellenzéket adjatok hozzá, hogy ne legyen kénytelen a Lengyel Zoltán mű-habarcására fanyalodni!

Van irigyelni való ellenzékiesség, de ez, a Lengyel Zoltáné nem az. Amikor vivni tanultunk, a maestronak nem imponált, ha a tőle tanult vágásokkal sikerült egyetkettőt a hátára lapítani. De amikor új legény került a terembe, s az új fogások-

kal csapott a mester hóna alá, a maestro ezt mondta: „Csunyan elvert, az istenit, de gratulálok.” Hát látod, Pista: ha meglesz az igazi opposzió, amelyik ott ver el bennünket, ahol legjobban ránk fér, azt én nemcsak irigyelni fogom, hanem meg is gratulálok. Csak már elvert volna bennünket!

Szobrot Leiningennek!

Törökbecse mozgalma.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Az aradi hős vértanuk emlékezetét Arad városa, amelynek rögeit a tábornokok vérük hullásával szenteltté avatták, méltóan megörökítette. Nemrégiben a vértanuk egyikének, Schweidel Józsefnek emeltek szobrot Zomborban. Most pedig *Törökbecse* hazafias közönsége akar szobrot emelni gróf *Leiningen-Westerburg* Károlynak, *Törökbecse* szülőlténnek. Országos mozgalom indult meg, hogy az aradi vértanuk emlékezetét *Törökbecsén* is megörökítsék. Szobor-bizottság alakult, amely az ország minden városába felhívást küldött, hogy a felállítandó szobor költségeihez hozzájáruljanak.

Aradvárosához ma érkezett a felhívás, amelynek teljes szövege az alábbi:

Felhívás.

Emeljünk szobrot gróf *Leiningen-Westerburg* Károlynak, az aradi 18-ak hőselkü daliájának!

Idegen név, idegen a nyelve is, de magyar a szíve, magyar a jelleme! Neje és gyűgőgő gyermekei magyarrá tették érzését, magyarrá vallotta hazájának és vértanuhalált halt érte.

Ha más érdeme nem volna ennek az európai királyi családokkal rokonságban állott férfinak, csak az, hogy midőn Magyarország igaz ügyétől eltántoritani akarták, ő azt felelte: „megesküdtem az ország alkotmányára, a haza zászlajára, adott eskümet meg nem szegem”, már ez is tiszteletet biztosítana számára.

Nem szegte meg! Nemesen, büszkén halt meg alig 30 éves korában.

Oh magyar szabadság! az ifju Frangepán Ferenc óta hány ily ártatlanul kioltott ifju hős véréből táplálkozol te!

És te magyar nemzet! hányszor feledted el szabadsághőseidet!

De most... mintha tisztultabb volna a légkör, nemesebb a nemzeti érzés; ébredj tehát álmaidból, hálád és kegyeleted adóját siess leróni... míg nem késő.

Állítsuk föl ennek a hősnak is a szobrát, itt *Törökbecsén*, ahol e hazát magáénak vallotta először, itt, ahol nagylelkű nejét, alig gagyogó kis gyermekeit el kellett hagynia, itt ezen a vidéken, ahol katonai erényeit bemutatatta.

A 18-ak midegyikének szobrot kell emelni, most a mienken van a sor Szobrot, mely hirdesse a hősök dicsőségét, tanítson hűségre, tántoríthatlan hazaszeretetre; szobrot, mely hirdesse a magyar nemzet háláját, nagylelkűségét és kegyeletét; szobrot, mely jelképezze a magyar nép szabadságát, alkotmányát.

A magyar haza igaz fiaihoz fordulunk segítségért, hogy legyenek gyámolítóink célunk elérésében. Nem kérünk nagy áldozatot, csak fillérekért esedezünk.

Kérjük e haza honleányait, ifjúságát, iparos és kereskedő világát, a nemzettest erejét képező városi és falusi polgárait, szedjék össze áldozati filléreiket és küldjék be nekünk.

És mi nem kételkedünk, hogy polgártársaink megértene bennünket, hogy nekünk kötelességünk e szobrot felépíteni itt az ország végvidékén, ahol osztályrészül jutott a sorstól, hogy mi örködjünk hazánk szabadsága, nemzetünk nyelve, államunk alkotmánya körül... itt kell felállítani intő példát, hogyha ismét megszólalna a vész harangja, vagy az ő üzenete, hogy akkor mindnyájan ott legyünk!

On jöjj hát nemzetünk filléreiddel, hogy mentől hamarabb állhasson e szobor, mely bár néma ajakkal, de annál ragyogóbb fény sugaral hirdesse a magyar nemzet szabadság- és honszerelmét.

A gyűjtött összeget kérjük postautalványon a *Törökbecsei Takarékpénztár Részvénytársaság* névre, a gyűjtőleveket pedig még azon esetben is, ha adományok nem jegyeztetiek volna, a gyűjtőíven levő cím alatt 1907. évi május hó 25-ig beküldeni.

TÁVIRATOK.

Roosevelt botránja.

New York, április 3. A lapok azon hírt, hogy Roosevelt elnök 1904. évben felszólított egy vasuti nagyrészvényt, hogy adakozzék 200,000 dollárt a választási alapra és megígérte, hogy Depev szenátort francia nagykövetté nevezi ki, Roosevelt hiteles adatokkal megcáfolja.

Damjanich halálos ítéletei.

A kivégzett papok.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

A lapok az utóbbi időben *Hegyesi Mártonnak*, a 48-as idők és különösen a 3-ik zászlóalj történetirójának halála alkalmából gyakran emlegetik *Damjanich* névvel kapcsolatosan a honvédparancsnokok rögtönítelő jogát. Ezzel együtt felemlítik azt is, hogy *Damjanich* elhirtelenkedve végeztetett ki egy római katolikus papot. Erre vonatkozólag ma a P. H. a következő értekes sorokat írja:

Nem is egy, hanem két papot végeztetett ki *Damjanich* a bicskei csata után. Mivel erről sem a harmadik zászlóalj története, sem *Damjanich* rövid kis életrajzi vázlata nem ír részletesebben s *Hegyesi Márton* is csak az egyiknek, *Mericzaynak* a nevét említi, röviden elmondjuk, hogy a két kivégzett pap: *Mericzay János szécsői* és *Hernogger Antal kókai plébánosok* voltak. *Mericzaynak* az volt a bűne, hogy *Jellasichot* megvendégelte s mikor *Damjanich* abból a jó borból kért tőle, amit *Jellasichsal* itatott, a plébános azt izente, hogy az már elfogyott. Ezt állítja legalább *Ambrus József kisoroszi pap* az ő művében. Amde sokkal nagyobb bűne volt ennél, hogy *Windischgrätz herceg* proklamációját a szószékről kihirdette. *Mericzay* idegbeteg, negyvennyolc éves ember volt, mankón is alig birt járni. *Damjanich* április 5-én elfogatta s egész éjen át szuronyos honvédek őrizték. Másnap *Damjanich* utra indult *Isaszegh* felé és a környezetéhez így szólt:

— Azt a papot lövessétek agyon.

Nyomban leemelték kocsijából s mivel béna lábával letérdelni nem tudott, a földre ültették s úgy lötték agyon. Sajátszerű találkozás a véletlennek, hogy az a föld, melyen kisenvedett, ép a szécsői plébános földje volt. *Hernogger Antal* szentszéki ülnök, jeles képzettségű pap volt. Nagypénteken a *Kókára* érkezett *Damjanich* elfogatta és a saját kocsijához láncoltatta. Az *isaszeghi* ütközet előtt megkérdezte tőle, hogy mi lesz vele.

— Semmi egyéb, — felelte *Damjanich*, le-

Párisi napló.

(A Morgue. — Nelly Roussel agitál. — Harca a snapsz körül. — Willy muzsája.)

Páris, március 29.

A Morgue ot becsukták. Ez a szűk mondat valahogy úgy hangzik, mintha valami színház vagy orfeum bezárását jelentené. Tényleg *Lépine* rendőrfőnök szigorú parancsát, hogy a Morgue ot elvonta a nyilvánosság elől, úgy kell értenünk, hogy sok sok ezer ember, aki ide Párisba rándul vagy itten él, szegényebb lett egy látványosság gal. A Morgue a hosszú idő alatt, — a nagy forradalom óta — hogy meglapult az öreg *Notre Dame* árnyékában, *Baedecker* hírességgé nőtte ki magát. Hisztérikus amerikai dámák, brutális passziókat kergető angolok, hamagfordultak Párisban, a rengeteg látnivaló mellett bizonyos, hogy el nem szalasztották a Morgue megtekintését. Mi volt ezen látnivaló? — igazán rébuszos lenne a kérdés, ha nem számolnánk az emberi kíváncsiság metamorfózis-titkaival, mely nem áll meg az érdeklődés normális határánál, de rafináltan újabb és vadabb megismerések felé tör. A Morgue hullasztalainpassziók voltak kiterítve és normális külsejű, de titokban bomlott emberek perverz gyönyörködéssel kerengtek körülöttük. A világot azért ne bántuk, Páris se különb az ilyen élvezetekben. A párisi lassanként rendes szokásává avatta a Morgue látogatását. Minden rendű ember megfordult itt, burzsoa, proletár, férfiak, asszonyok, bebukkantott a földszintes házacskába, elnézészködött a hullasoron és betelve a látni-

valókkal, tovább állt. De voltak igazán nagy napok is, ha például valahol összedarabolt holttestet találtak. Az volt aztán a csődület, megmozdultak a boulevardok, a külvárosok és a Morgue hálátlanul kiszorította az emberek nagy részét az utcára. De azok vártak. Az éjszakai tivornyák hajnali koronája szintén a Morgue volt. Vidám lumpok, bepezsgőzött leányok a hullákkal kacérokodtak és kacagva biztatták egymást:

— L'est pas ton pére...

Ez a szállóige a Morgue-ból röpült ki, az apacheok indították utnak, a kik szeretőikkel sűrűn ellátogattak ide, nem ritkán meggyőződés céljából, hogy jól dolgoztak-e az éjszaka. A párisi lapok már régen írják a Morgue nyilvánossága ellen és az akció most eredmény nyel járt. A rendőrség ezután csak azoknak enged meg a Morgue megtekintését, a kik az érdeklődésüket igazolni tudják. A nyilvános látogatás megszüntetését a rendőrfőnök azzal okolja meg, hogy ez barbár kedvtelése az embereknek és kegyeletlenség a halottakkal szemben. *Lépine* ur megokolása eszembe juttat egy jelenetet. Természetesen én is megtekintettem a Morgue-ot, nem éppen a halottak, mint inkább az elevenek miatt. A jelenet a *Notre Dame* egyik korcsmája előtt kezdődött, a hol a terraszon zászlók alatt egy jökdéví flamand-társaság sörözött. A derék flamandok turisták voltak, ama germánok közül valók, a kik mindenáron mindennel ismerkednek. Tehát zászlóstul, csapatostul feikerekedtek és elindultak a Morgue felé. A halottak már várták őket. Nem történt semmi. Csak bornírtak, undorítónak találtam

a tablót, hogy besörözött emberek, egymást tászigálva, zászlódisszszal a fejük fölött, bambán megcsudálják a szegény ördögöket, a kik a Szajna hidjáról ideestek. A jelenet valahogy véget ért és a turistavezető kiadta a jelszót:

— Ki a boulevardra, a micaréme megkezdődött...

Nelly Roussel, a francia feministák vezére, elemében van. Ez a lobogó temperamentumu asszony ez idő szerint agyonagitálja Franciaországot a női szavazati jog kérdésével. Vonatról száll, vonatra hág, végigrobog a vidéki városokon és ékesszólásával híveket toboroz a feminizmus eszméinek. Az agitáció hevessége összefügg az angol nők szavazati jogának sorásával, akiknek kérvényét az angol parlament tudvalevőleg elűgyeskedte a mostani ülészakról a következőre, vagyis elodázta az állásfoglalást ebben a fogas kérdésben jobb időkre. A francia feministák akcióját energikusabbra sarkalta a szomszédos angol parlamentnek ez a tempója és nagyban készülnek arra, hogy az ügyük ily módon ne essen kátyuba. Nelly Roussel egymaga óriási agitációs tőke a mozgalom számára. Ez az okos asszony csak úgy szórja az igazságot, mint falusi asszonytársai a vékából a kukoricát. Es az emberek, akik gyülekeznek körülötte és hallgatják őt, passzióval szedik magukba a szép apostol oktatásait. A feminista mozgalom — melyről már megirtuk, hogy gyöngye lábón áll Franciaországban — az utóbbi időben erősen lendül és ez főképen Nelly Roussel érdeme. Gyönyörű dolog nézni ezt az asszonyt a harcban. Szörayen bizik a

néző megvetéssel. — csakhogya egy kicsit meg fog halni.

És nagyszombaton, minden kihallgatás/és törvényes ítélet nélkül, volt káplánjának, Szabó Richárd tábori papnak, följelentése alapján (későbbben aposztatált) fejbe lövette Damjanich. A másik vádlója állítólag egy rokona volt, de a falubeliek is vádolták azzal, hogy Windischgrätz herceg proklamációit terjesztette.

Damjanichtól ez a két halálos ítélet annál feltűnőbb, mert nincs példa rá a szabadságharcban, hogy katolikus vagy protestáns papot hazaárulásért a honvédtábornokok bármelyike kivégeztetett volna. Annál különösebb ez Damjanichtól, aki feleségéhez írott leveleiben olyan mély vallásosságu férfiúnak látszik s utolsó óráiban is katolikus pappal áldatta meg magát.

A két kivégzett pap tehát ártatlan nem lehetett. Damjanich igazságérzetéről nem lehet feltételezni, hogy teljesen ártatlanul végeztette volna ki őket. De az is bizonyos, hogy a két kivégzés elhamarkodott és jogtalan volt. Vukovics nem is engedte többé, hogy a honvédparancsnokok a rögtönítélő bíróságok jogkörét uzurpálják s nem is történt többé ilyen elhirtelenkedett kivégzés.

A Fekete Sas rejtelméből.

Mi történt az éjjel?

A hamis szobacica.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Weinberger Jakab gurbai kereskedő, ha néha néha bevetődik üzleti ügyekben Aradra, egy-egy görbe napot is szokott rendezni. Ez nála olyan megrogzott szokás, a melyről nem tudja letériteni semmiféle csalódás. Jó multkor, mikor Aradon volt, megfogadta, hogy sohse száll meg többet a Fekete Sasban s lám milyen az emberi gyöngeség? Most, hogy utoljára itt járt, megint csak oda tévedt — és természetesen újra megkeserülte.

De vegyük sorjában. Weinberger Jakab február közepe táján valami üzleti ügyben Aradon járt. Mikor a dolgát annak rendje, módja szerint elvégezte, elment az ő régi kedves ismerőséhez, Páska Ignác vendéglőshöz, s mulatozni kezdett. Mikor már meg-

lehetősen be volt állítva, felpezsdült benne a vér, s hódítani való után nézett. Volt akkoriban valami csinos szobaleány fele Páska Ignácnál, arra vetette ki a hálóját, s dicséretére válják — meglepő eredményel.

A kis szobatündér csak úgy olvadozott a boldogságtól, s addig-addig settengett Weinberger Jakab körül, amíg valami ravasz uton-módon kiolvastott a zsebéből 16 koronát. Weinberger a kellemetlen felfedezést csak otthon állapította meg, amikor kissé ködös agygyal a kassza-csináláshoz fogott. Gyanuja mindjárt a kis hamisra irányult, de mint vébeli üzletember, elhatározta, hogy nem hagyja annyiban a dolgot, s ha legközelebb bemegy Aradra, majd adó Páska Ignácnak az enyveskező szobalányáért.

A napokban tényleg dolga akadt Aradon, s a hogy azt elvégezte, Páska Ignácnak a Fekete Sas-hoz címzett, jó hírű korcsmájába sietett. Hogy bizonyos előkelőséget adjon megjelenésének, a 38-as számú konflison robogott oda. Hanyag eleganciával szállt ki, s a kocsissal együtt, akit vendégül látott, beállított Páska Ignáchoz. Eleinte csendesen viselte magát, de aztán előadta a vendéglősnek, ami a szíven feküdt. Erős kifakadásokkal fűszerezve tudomására hozta, hogy micsoda személyzete van, s hogy 3—4 héttel előbb, mikor itt járt, szobalánya kilopta a nadrágzsebéből 16 korona pénzt.

Páska Ignác védte magát és személyzetét, de Weinbergernek sem kellett több.

— Ha maga felel a személyzetért, akkor ez a vendéglő egy haramia banda, — tüzeskedett Weinberger.

A vendéglős erre a kissé merész kijelentésre ki akarta dobni Weinbergert, s közben rendőrt is hivatott. Ez csakhamar meg is érkezett, de miután Weinberger igazolni nem tudta magát, beültette a saját konflisára, hogy elvigye a rendőrségre. Páska parancsára Varga Ferenc nevű fizető pincérje a bakra ült s a környék nagy örömeire megindult a gyönyörű menet. Már a Pannonia szálloda körül jártak, mikor Varga Ferenc megállította a kocsit és leszállt. Ugy látszik meggondolta a dolgot, mert odaszólt a rendőrnek is:

— Ha'ja-e biztos ur! Szálljon le maga is és hagyja szabadon ezt az urat. Mert ha én a gazdám utasítását követném, akkor minden nap lóthatnék a rendőrségre.

A rendőr gondolt egyet, lecihelődött a kocsiról és széinek eresztette Weinbergert. Ez azonban kissé komolyan vette a dolgot és úgy Páska Ignácot, mint

a 63-as számú rendőrt személyes szabadság megsértése címén feljelentette.

Weinberger Jakab tehát újra megkeserülte, hogy a Fekete Sasba ment, de száz pengőt egy fületlen gomb ellen — ha legközelebb Aradon lesz dolga, újra oda száll.

Vasuti szerencsétlenség Várnán.

Kivándorlók halálos balesete.

Összeütközött külön- és tehervonat.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

A várnai vasuti állomáson tegnap éjjel súlyos baleset történt, amelynek két emberélet esett áldozatul és amelynek sok ember súlyosan megsebesült. A szerencsétlenség egy kivándorlókkal indított különvonat és egy tehervonat összeütközéséből származott és oka a hibás váltóállítás volt.

A halálos végű vasuti balesetről az alábbi távirati tudósítást adjuk:

Ruttká, április 3. A kassa-oderbergi vasut Várna állomásán ma nagy vasutösszeütközés történt. Tekintettel arra, hogy a budapesti személyvonattal igen sok amerikai kivándorló jött, Ruttkáról különvonatot indítottak Oderbergbe a 14. számú rendes személyvonat után. Várnán tehervonat várakozott a különvonatra, melynek mozdonyvezetője azt az utasítást kapta, hogy csak a második vágányon szabad Várnába beindulnia, míg a tehervonat a harmadik vágányon állott. Hibás váltóállítás következtében azonban a különvonat a harmadik vágányon futott be és összeütközött az ott álló tehervonattal. Az összeütközés oly heves volt, hogy a különvonat valamennyi személyszállító kocsija összezuzódott. Három utas szörnyethalt, 23 életveszélyesen megsebesült. Szigorú vizsgálat megindult.

Budapest, április 3. A várnai vasuti szerencsétlenségről Uráz Frigyes dr. zsolnai községi orvos telefonon a következőket jelenti:

Tegnap éjjel felé jött a jelentés, hogy vasuti katasztrófa történt és a várnai pályatorvos támogatására Zsolnáról mentővonat indult

hódító erejében és a fanatizmusát nem a vak lelkesedés dobbantja, de a tudományos hite, meggyőződésekkel erős logikája. Mostani akcióját elsősorban a szavazati jog kérdésére koncentrálja. Arzenáljából bemutatunk néhány agitációs fegyvert, a miket most körülhordoz Franciaországban. Így hadakozik:

— A heroikus nők ideje elmúlt, a praktikus nők a világ . . .

— Nem akarjuk, hogy a társadalomban annyit számítsunk, mint a gyermekek, a bolondok, az eliteltek . . .

— Mögöttünk áll a história. A nagy forradalom elismerte a nő legtisztelteméltóbb helyzetét a társadalomban, 1830-ban pedig a nemzetgyűlés tett elvi kijelentéseket, a francia nők polgárjogai mellett.

— Mi nem járhatunk úgy, mint az angol nők. Minekünk a parlamentben is van bizottságunk, melynek az a kötelessége, hogy a női szavazati jog kérdését dűlőre juttassa. Kialtsuk oda a parlamentnek: nemcsak nők, de polgárok is akarunk lenni . . .

— Csodálatos, hogy nekünk nem a konzervatívok és a reakcionáriusok a nagy ellenségeink, de a radikálisok, a liberálisok. Ezek a jó urak a köztársaságot féltik tőlünk és úgy gondolkoznak, hogy a nő mindig vallásos, tehát a pap parancsol neki és ha jogokhoz jutunk, elrontjuk velük a respublikát. Mennyire nem ismerik ezek az emberek a francia nőt . . .

Ezek a csinos mondatok persze, hideg újságpapiroson, fekete betűk glédájában, másként hatnak, mintha Nelly Roussel friss, nagyon szép ajkáról röpülnek el, kipirul a gömbölyű, finom

arca és sugaras tekintetével megsimogatja hallgatóit. Ilyen okos beszédnek és az ilyen okos szemeknek nem lehet ellentálni.

*

Nagy itt a szesz-kultusz. Az abszint, a zöldszemű szörnyeteg ma már annyira rekvizituma az ócska poétáknak, mint az örökkön visszatérő tavasz. Bizony bőven iszszák ezt a lassan mámorító italt és ha bemegy az ember valamelyik kávéházba, bizonyos, hogy talál egy csomó figurát, a kik a pohár előtt, bus fejjel, fáradt türelemmel lesik, mint csöpög át az ezüst-szűrőn a cukros abszint-lé. De isznak itt más italokat is, sokat és mindenfélet, égetett borokat, tarka-barka likőröket az ember még a nevüket sem tudja megtanulni. Ez az alkohol-szenvedély a magyarázata, hogy Páris különösebben érdeklődött egy snapszpör iránt. A harc a chartreuse-pálinka körül játszódott le. Ezt az aromás likőrt úgy iszszák Franciaországban, mint másutt a vizet, vagy Párisban az abszintot. A pörbe került pálinkát a karthausi szerzetesek gyártották addig, amíg a kongregacionális törvény meg nem fosztotta a karthausiakat a gyártelepüktől. A szerzetesek azonban nem csüggedtek és azt hangoztatták, hogy a likőr gyártásának titkát ugyanis magukkal viszik és Grande-Chartreuseból elhurcolkodtak a spanyolországi Tarragonba és itt gyárat alapítottak. Rövidesen kiderült, hogy a tarragoni chartreuse rosszabb, nem olyan kápos ital, mint a franciaországi. Tudósok is hozzászóltak a kérdéshez és úgy magyarázzák, hogy a chartreusei klíma a tiúka a nevezetes pálinka zamatának és erejének. A karthausiak zátonyra jutva, most már pöröltek, pörölték a

francia állami kincstárt és követelték, hogy a chartreuse-i likörgyártást tiltsák be, jogaikra hivatkozva, hogy a chartreuse-i pálinka gyártása a karthausiak kizárólagos szabadalma. Egyben a belga törvényszéknél is pereskedtek, hogy az is védje meg a karthausiak likőrijét. A franciák érdeklődését a pör iránt, az italozási passziókon kívül, persze még az is növelte, hogy a Franciaországból száműzött szerzetesrend a francia törvények védelmét keresi. A pör befejeződött és pedig úgy, hogy a párisi törvényszék a karthausiakat elutasította keresetükkel és ennek nyomán a belga törvényszék illetékelennek mondta magát az ügy elbírálására. A franciák tehát nyugodtan snapszozhatnak tovább, különben is az az aggodalmuk lapult meg az érdeklődésük mögött, hogy a sok körül egy jó snapszfajtát emelnek el setleg az ajkuktól.

*

Pollaire kisasszony a Gymnase tagja és mert igen talentumos színésznő, ezért is nagyon ismerik Párisban. A nevezetessége azonban nem itt kezdődik, az érdeklődés akkor terelődött feléje, amikor Willy, Claudine-históriáit kezdte írni. Willy is, Pollaire kisasszony is gondoskodott arról, hogy Páris megtudja, hogy a Claudine-regények beteg perverz eseteit elevenben lejátszótták az író, a színésznőcske és a harmónikus harmadik, Willy felesége. Páris tudvalevőleg nem finyás és nem borzongós hajlamu az erkölcsiekben, de az a fürtelem, ami a Claudine-ok lapjain gőzölgött, még ezt a dekadens várost is megijesztette, sőt undorította. Pollaire kisasszony elérte a céljait, a szeny hullámain

munkásokkal és orvosokkal. Az áldozatok száma nem olyan nagy, mint eleinte hitték. Két munkás meghalt. Mindkettő felnőtt férfi. A sebesültek legnagyobb részét Teschen-be szállították, mert azon az útvonalon a legközelebbi kórház ott van a legközelebb. Ugyész és vizsgálóbíró ma elment a katasztrófa színhelyére.

Harc a Monna Vanna körül.

Maeterlinck ismét nyilatkozik.

Ki hazudik?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Ismeretes az a nyilatkozat háború, amely nemrégiben Ábrányi Emil és Maeterlinck, a hírneves belga író között megindult. Ábrányi fia, ifj. Ábrányi Emil tudvalevőleg Monna Vanna címen operát írt, a zenéhez pedig Ábrányi Emil írta a szöveget. Az operát a budapesti m. kir. Operaházban nemrégiben előadták, amire Maeterlinck a bécsi Zeit-ban nyilatkozatot tett közzé, amelyben a legélesebb és legbrutálisabb hangon tiltakozott az ellen, hogy az operát előadják, mert ő nem adott engedélyt ifj. Ábrányinak a Monna Vanna operává való feldolgozására. Maeterlinck ezenkívül pörrel is fenyegetőzött.

Ábrányi Emil erre szintén nyilatkozott s kijelentette, hogy neki igenis van engedélye Maeterlincktől. A bécsi Zeit mai számában Maeterlinck levelet tett közzé, amelyben tagadja Ábrányi állítását. A belga író levele szó szerint a következő:

Grasse, 1907. március 27-ikén.

Mélyen tisztelt Szerkesztő ur!

Ismétlen köszönöm azt a szíveséget, hogy Ábrányi Emil és ifj. Ábrányi Emil elleni tiltakozásomnak helyet adott. Arra kérem, tanúsítsa még egyszer és utoljára ezt a készséget, hogy Ábrányi Emil nyilatkozatára válaszolhassak.

Válaszom röviden ez: Felhívom Ábrányit, akár az apát, akár a fiát, hogy mutasson fel tőlem eredő szerzői engedélyt.

magasra verődött és szemérmetlenül, kihívóan, de Páris szeme előtt állott. Ez a színész, aki az egész karrierjét salto-mortális ugrásokkal csinálta meg. Új meglepetéseket kínál és a mennyire hangulatokat megerezhni lehet, ugylátszik bármennyire is húzódik tőle Páris, de megszerzi rokonszenvét. Két év előtt vakmerően szakított Willyékkel és úgy tetszett, hogy a halálugrás ezuttal igazán megsemmisülés. De tévedtek. Páris csodálkozva kapott észbe: nini, ez a leány egymagában is valaki. Pollaire kisasszony a Gymnase-ban parádés szerepekre vállalkozott és egy vérbeli színésztalented elindult a hódító útjára. Temperamentumával, alakító képességének közvetlenségével óriási sikereket aratott. A szimpátiák már megmozdultak. A clou azonban ezután következett. Páris, melynek a könyzacskója mindig duzzadva készen áll, meghatódva figyelte most Pollaire-t. A lápvirág fölemeli a fejét és a nap felé néz. A züllött színész a tisztaság után ahitozik. Páris ujjongva kap a híren, hogy a Gymnase előadásra elfogadta egy fiatal, előkelő leánynak, d'Orliac kisasszonynak színművét és a fehér darab főszerepét Pollaire fogja játszani. Willy muzsáját lilomos romantikával övezik körül és Pollaire kisasszony ezidőszent az értelmes szöbeszéd alakja. Lesik minden mozdulatát, tudják, hogy intímus barátságot kötött a szepőlőten d'Orliac kisasszonnyal, mindig együtt vannak, szabad idejét Pollaire barátnőjének familiájánál tölti és a fehér család tisztasága büns életének áhitott öröme. Ez az új életstílus kábítja el most Párist, nagyon tetszett neki ez a vezeklés, mely ki tudja, hol áll meg, mi lesz belőle, — talán egy új Willy regény.

Rb.

Ha annak csak árnyéka is léteznék, akkor a válaszában bizonyára parádézott volna vele. A dolog tulajdonképpen a következő: Id. Ábrányi két évvel ezelőtt tudomásomra adta, hogy a fia a Monna Vanna partitúráját már majdnem bevégezte, amire én a legudvariasabb formában sajnálkozásomnak adtam kifejezést, hogy a fia nem a munka megkezdése előtt fordult hozzám a szerzői engedélyért. Most már késő, mert a szerzői engedélyt más zeneszerzőnek, Février Henri-nak adtam meg. Udvariasságból és hogy meglepetését enyhítsem, kijelentettem továbbá, hogy abban az esetben, ha a francia komponista, akinek a jogot megadtam, beleegyezését adja, nem állok utjába az ő zeneszerzeményének.

Mint hogy azonban a francia zeneszerző részéről nem nyerte meg a beleegyezést, így tehát magától értetődik, hogy nekem a francia zeneszerző nevében a Monna Vanna című operának további színrehozatalát be kellett szüntetnem. A tiszta udvariasság e megnyilatkozása mögé buvik most Ábrányi hogy bűnösségét szepítse! A jogok tehát, amelyekre hivatkozik, úgy az évek óta megjelent partitúráké, mint a színrehozatalé, sohasem léteztek.

Fogadja mélyen tisztelt Szerkesztő ur ismételt köszönetemet és kiváló tiszteletmenek kifejezését.

Maurice Maeterlinck.

Most már kezd a dolog igazán érdekes lenni. Mert hogy valaki hazudik, az bizonyos. De kicsoda?

A lelei tüzvész.

Az áldozatok temetése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, április 3.

Az a rémes tűzkatasztrófa, amelyről vasárnapi számunkban részletes tudósítást adtunk, egész Makó városát és nagy környékét még ma is a legnagyobb izgatottságban tartja. Különösen el vannak keseredve a vállalkozó Deutsch Emil és Lipót-cég ellen, aki oly szűk barakban szorított össze embereket, lovakat, hogy a tüzvész után halomban heverték a hullák. A barak szélessége 7 méter volt és ezen szélességben 2—2 ló farral összeállítva volt elhelyezve. A vizsgálat már eddig is igen terhelő adatokat derített ki arra nézve, hogy a cég igen keveset törődött a munkások életbiztonságával. Megállapította főként azt, hogy a bekövetkezett tüzvészben, még ha alvó állapotban nem találta volna is az embereket, a menekülés teljesen lehetetlen volt, mert a barak szűk volta azt nem engedte. Megállapította továbbá, hogy az egész barak alapja szalmával vastagon volt behintve, amely egy pillanat alatt lánggra lobbant. Megállapította végül azt is, hogy a mentés, ha az idejében érkezett volna is, lehetetlenné volt téve éppen a barak teljes szűk volta miatt.

Vaszkó Endre dr. kir. járásbíró és Thaisz Géza főszolgabíró ma egész nap a helyszínen vannak és még késő este sem tértek haza.

Utazásuknak célja főként az, hogy megállapítsák, hogy a vállalkozó céget a rémes katasztróféért mennyire terheli a vétkes gondatlanság vádja?

A helyszínen meghalt 4 munkás holtteste még most is eltemetetlen, mivel a temetésre a szegedi ügyészség eddig az engedélyt nem adta meg; a makói kórházba behozott és itt meghalt munkást tegnap délután temették el óriási részvét mellett.

Börzemanőver Aradon.

Fizetésektelen cégek?

60.000 koronás tőzsdeveszteség.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 3.

Évekkel ezelőtt nagy mértékben graszszált Aradon a tőzsdejáték szenvedélye. A nagyban való játék addig tartott, míg néhány aradi ur alaposan megtépázva került ki a spekulációkból. Az akkori nagy veszteségek után évekig alig volt szó Aradon nagyobb tőzsdejátékról.

Tavaly történt, hogy egy ismert aradi festékkereskedő nagyobb összegeket nyert. Kevéssel ezután ügynökök telepedtek le Aradon, akik a tőzsdei értékpapír- és gabonaüzletekkel foglalkoztak s rövidesen ismét sok embert hódítottak meg a tőzsdejáték szenvedélyének. Hét-nyolc hónap óta folyik már a játék. Csoportok alakultak, amelyek hónapok óta az irányzattal ellenkező spekulációt folytattak s nem akarták üzleteiket lebonyolítani, mert számítottak az irányzat változására. Ez azonban nem következett be.

Ma este a Magyar Távirati Iroda a következő jelentést adta közre:

A gabonatőzsdén tegnap bekövetkezett áremelkedés nagymértékű kontremín angazsmánok fedezésével állott összefüggésben. A kontremín kötések ezuttal a vidéki klienturát érintik, a mennyiben több aradi cég kötelezettségeinek eleget tenni nem tudott. Mint hírlík, egy aradi bizományos cégnek magának mintegy 200.000 métermázsa angazsmánja volt és az ebből származó kényszerfedezések irányították a tegnapi tőzsdén az árhullámozást. E cégen kívül még más aradi cégek terhére is történtek fedezési vásárlások és ez, valamint az a körülmény, hogy az áprilisi szállítási határidő harmadik napján ugyszólván semmi felmondás nem történt, idézte elő, hogy az áprilisi buza 7 korona 90-ről 8 korona 26 fillérre szökött fel. A fizetésekteleneségi eseteknél ugyszólván csak Kobrák ügynök van érdekelve és tekintettel arra, hogy a tegnapi nap folyamán az összes aradi kötések lefedezték, azt hiszik, hogy a mai nap egész simán fog lefolyni.

A szenzációs híradásnak rögtön utánajártunk s konstatálhatjuk, hogy a fenti híradás a tényeket nagyrészt elferdíti s részben teljesen légből kapott.

Maga az, hogy egy aradi bizományos cégnek kétszáz ezer métermázsa angazsmánja volna, teljesen lehetetlen, mert az a fővárosi ügynök, akivel egy-egy ilyen cég dolgozik, nem nyújthat ennyi hitelt egyetlen megbízójának, mert ily óriási angazsmán mellett közel félmilliósi differenciák sincsenek kizárva.

A Magyar Távirati Iroda tudósításából mindössze annyi igaz, hogy nagyobb tőzsdeveszteségek tényleg voltak az utóbbi napokban Aradon. Tény ugyanis, hogy egy aradi gabonabizományos cégnél egy több aradi uriemberből alakult csoport ötvenhatvanezer koronát veszít. Ebből az a következtetés, hogy amennyiben a cégnek volna is megbízói révén 40—50.000 métermázsa angazsmánja és ha a cég kommittensei a differenciákból ötvenhatvan-

ezer koronát kifizetnek: maga a cég nem veszíthet már nagyobb összeget, még ha maga is angazsálva volna.

Az illető bizományos cég utánajárt, hogy mi módon terjedt el a tőzsdén a fizetésektelenség híre, amelyből mi sem igaz. A puhatolozások kiderítették, hogy a hír tőzsdemanőver volt, még pedig meglehetősen merész és lelkiismeretlen manőver.

A fizetésektelenség és a nagyarányú angazsmán híre ugyanis Aradról terjesztették, még pedig egy aradi uriember, kinek nevét az érdekelt cég tudni is véli. Ez az illető ugyanis tegnap délelőtt telefonált egy bécsi tőzsdeügynöknek, még pedig azt, hogy Aradon két bizományos cég fizetésektelen lett. A bécsi tőzsdeügynök, akinek Budapesten fiókja van, azonnal megtelefonálta a hírt a fővárosba. A tőzsdén azonnal híre futott a dolognak és nyakra-főre megkezdődtek a fedezeti vásárlások.

Azon aradi bizományos cégek közül, amelyekről a fizetésektelenségi hír elterjedt, az egyiknek tulajdonosa ma este felutazott a fővárosba, hogy teljes meggyőződést szerezzen a hír forrásáról s ha ez sikerül neki, megtegye a megtorló lépéseket a hír kitalálója ellen.

Az este folyamán az Aradi Közlöny egyik munkatársának alkalma volt az aradi gabonapiac néhány vezető emberével beszélgetést folytatni. Ezek valamennyien azt mondják, hogy alig van Magyarországon város, ahol a gabonapiac olyan szilárd és szolid lenne, mint éppen Aradon. Megrendülésektől nem kell tartani, mert abnormisan nagy angazsmánok nincsenek.

Itt jegyezzük meg, hogy ugyanaz a csoport, amely most 50—60,000 korona veszteséget szenvedett, az őszi kampány alatt ugyanennyit nyert. A százezres veszteségekről szóló koholmány tehát nagyon gyenge alapokon nyugszik s nincs ok rá, hogy az aradi gabonapiacot nyugtalankodjanak.

A szegedi rendőrség botránya.

Félholtra vert emberek.

Vizbemártogatás és egyebek.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, április 3.

Négy szegedi városi rendőr ellen ma súlyos vádat emeltek az ottani polgármesteri hivatalban és a bűnügyi hatóság előtt. Arról van ugyanis szó, hogy négy rendőr éppen azon fáradozása közben, hogy a rendet megóvja, anyyira kiesett szerepéből, hogy bikacsokkal és ököllel osztogatta az útlegeket és ezen vitézi cselekedetnek több súlyos sebesültje van. A rendőrök vitézkedésének híre egész sereg tanu, kik közt több előkelő polgár és katonatiszt is van, vitte szét a városba. Többször félhangzott már a panasz, hogy a kiszírtetésü, agyoncsigázott rendőri karnak van pár olyan tagja, aki néha megfélekedezik hivatásáról és brutalitásra ragadtatja magát. Az épületes eset részletei a következők:

A Vár-utcában lévő Schwartz-féle vendéglőben valami csetepaté történt tegnap este. A vendéglőben csakhamar megjelent Remszó Imre, Sajnocski Simon, Gera Péter és Rácz Mihály rendőr. Nyakon csíptek egy fiatalembert, kiteszkolták az utcára, ahol nekiestek mind a négyen és alaposan összeverték.

A kedélyes utcai jelenetnek, amely este 11 órakor történt, igen sok szemtanúja volt. Néhány pillanat alatt nagy csődület támadt, mire az egyik rendőr távozásra szólította föl a tömeget. Az épületes látvány szemlélői között volt Kalmár József kucséber is, aki a vendéglőben elárusító édes anyját várta az ajtó előtt. Őt is távozásra szólították föl, amire azt válaszolta, hogy az anyját várja. A következő pillanatban az egyik rendőr oly erővel vágott a fejére, hogy tüstént elborította a vér. Az első ütést nyomon követte a többi; verték, rugdosták, pofosták. Amikor az anyja kijött a vendéglőből, védelmébe akarta venni a fiát, mire a megdühödött rendőrök őt is összeverték. Végül Kalmárt és a vendéglőben botrányt csináló legényt betuszkolták a rendőrségre.

Lenn, a szuterénben előlről kezdődött a hecc. A kucséber anyjával végeztek először, aki sirva ment a fia után a rendőrségre. A szegény asszonyt egyszerűen lerúgták a lépcsőkön. Azután elővették a berugott fiatalembert és úgy megkínózták, hogy ma be kellett szállítani a kórházba. A rend érdekében azután Kalmár Józsefre került a sor, aki azzal fenyegetőzött, hogy azon véresen fog panaszt tenni a főkapitánynál. Több sem kellett a rendőröknek. Levették a kucsébert és bemártogatták egy jéghideg vízzel telt hordóba. A meggyötört embert addig dörgölték a vízben, amíg a vért tényleg lemosták róla.

Élénkül a politika. Obstrukció előtt. A kiegyezés ügye.

Aradi Közlöny távirati értesülése.

Arad, április 3.

A meglehetősen hosszú parlamenti szünet holnap véget ér Holnap tartja a Ház a szünet utáni első ülését, amelyen megkezdődik a felekezeti tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását.

Justh Gyula házelnök ma már Budapestre érkezett s a délelőttöt a képviselőházban töltötte, hogy előkészítse a parlament munkáját. A nemzetiségi képviselők nagy erőfeszítéssel dolgoznak azon, hogy megnehezítsék a törvényjavaslat elfogadását s kilátás van rá, hogy a technikai obstrukció ismét napirendre kerül a dunaparti palotában.

Budapesti tudósítónk táviratozza:

A kormány tagjai, Andrássy Gyula gróf kivételével, ma már mind Budapesten vannak s holnapig a belügyminiszter is megérkezik. Csütörtökön lesz az e heti minisztertanács s politikai körökben ennek különös jelentőséget tulajdonítanak, mert azt várják, hogy a küszöbön álló kiegyezési tárgyalásokra itt ejtik meg az elvi megállapodásokat és megegyeznek azoknak a nyilatkozatoknak a tárgyában is, melyeket a kormány tagjai akár a bizottságokban, akár a parlament ülésein a kiegyezés kérdésében tenni fognak. Csak ezután intézi el a minisztertanács a folyó ügyeket.

A függetlenségi párt hivatalos lapja, a „Budapest” mai számában érdekes részleteket közöl arról a tanácskozásról, mely az osztrák közgazdasági miniszterek Budapestre jövele előtt Wekerle Sándor dr. miniszterelnöknél volt s amelyen Kossuth és Apponyi minisztereken kívül részt vett a függetlenségi pártnak 12 tagja, akik a pártnak minden árnyalatát képviselték. A függetlenségi párt hivatalos lapjának közlése azonban csak a külsőségekre vo-

natkozik. E sorok írójának a tanácskozáson jelen volt egy képviselő elmondta az egész tanácskozás lefolyását s ez tiszta képet nyújt a kiegyezési tárgyalások állásáról. A legtöbb közlés természetesen még nem érett meg a nyilvánosság számára. Érdekes azonban tudni, hogyan áll a hosszú lejáratu kiegyezés dolga. Erre vonatkozólag a következő érdekes információt közölhetjük:

A magyar kormány ab ovo elutasította a husz éves lejáratu kiegyezés eszméjét, melyet osztrák részről csakugyan felvetettek. Ezzel szemben a magyar kormány ajánlotta, hogy kössenek kiegyezést 1915. illetve 1917-ig és az ezt követő tíz esztendőre már most meg nem változtatható szerződés formájában biztosítsák az önálló vámterület életbe lépését. Ezt az ajánlatot azonban Beck báró osztrák miniszterelnök nagyon rövid megokolás után visszautasította. Ilyeténképpen a hosszú lejáratu kiegyezés eszméje — mint Kossuth Ferenc kijelentette — el van hantolva.

Mährisch-Schönbergből táviratozzák, hogy egy választási gyűlésen a német néppárt elnöke, Chiari dr. a magyar kérdéstről beszélt s többek közt ezeket mondta:

— A Magyarország és Ausztria közt való viszonyt minden vonatkozásában alapos revízió alá kell venni s az osztrák politikus álláspontja csak az lehet, hogy osztrák részről szó sem lehet koncesszióról. Ha pedig a két állam viszonyát alaposan nem lehet szabályozni, akkor a német néppárt nem követhet egyebet, minthogy a különváltást minél előbb meg kell csinálni.

Chiari ezután megfestette azt a képet, melyet a dualizmus mutat. Kifelé meggyengült a monarchia, belső viszonyai pedig teljesen elzüllyettek. Most a birodalomnak két részre való osztása előtt állunk. Egy dolog bizonyos csak: a trónöröklés rendje. A monarchia hadereje ingadozó alapon áll. Azután rámutatott Ausztria nagy terheire, melyeket a vámok elvétele csak fokozni fog. Így érthető, hogy Ausztriában egyre hangosabb a vágy a teljes szakadás után, mert a mostani helyzetnek véget kell vetni. A koronával, a kormányokkal és a két állam törvényhozótestületeiből alakítandó regnikoláris bizottságokkal folytatott tanácskozások során meg kell állapítani, mi a közös ügy s miképp kell rendezni a közös ügyeket. Ha ez megtörtént, csak akkor kerülhet a sor a gazdasági viszonyok rendezésére.

A koalíció ma közös értekezletet tartott, amelyen a nem állami tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták. Többeknek hozzászólása után általánosságban elfogadták a javaslatot. Apponyi Albert gróf kijelentette, hogy a fizetésrendezésnél elment a legvégső határig, melyet a mostani pénzügyi helyzet megszabott. Az évi 20 millió költségvetési többletből hat millió fordították a tanítók fizetésemelésére és nem rajta mulik, hogy az ország többet nem áldozhat. Több felszólalás után részleteiben is elfogadták a javaslatot, majd közös pártvacsorára mentek.

A nemzetiségi párt is ma este értekezletet tartott, amelyen a leghevesebb küzdelmet jelentették be a javaslat ellen és képviselőházi tárgyalásánál a párt minden tagja hozzá fog szólni.

MULATSÁGOK.

(=) A Máv. dalegylet hangversenye. Szombaton, a hó 6-án a Máv. aradi dalegylete a Központi Szállóban nagyszabásu hangversenyt rendez, amelyen Gyöngyi Izsó és leánya, Gyöngyi Jolán is szerepelnek. Gyöngyi kabaret-számokat, le-

nya pedig énekszámokat ad elő. A hangverseny iránt városszerte nagy az érdeklődés.

(=) **Mulatság Gyorokon.** Sikertült mulatságot rendezett Gyorok község közönsége az évref egyház javára. A táncot fényes műsorú hangverseny előzte meg. *Kaufmann* Irénke Reinhold Impromptu-jét adta elő zongorán nagy művészettel, majd *Tabajdi* Ilonka és *Kaufmann* Terike nagyon ügyesen egy dialogot adtak elő. Elvezetés szám volt *Koncz* Benőné, *Griffel* Lajos és *Endrényi* Imre triója, *Griffel* Lajos hegedűjátéka után *Montia* Györgyné Schubert Vándordalát énekelte sok érzéssel. Az éneket *Koncz* Benőné ügyesen kísérte. A hangversenyen amelyet tánc követett, megjelent Gyorok és vidéke egész intelligenciája. A jelen voltak névsora a következő:

Asszonyok: Hunyady Lászlóné, Hunyady Péterné, *Montia* Györgyné, *Tabajdi* Gyuláné, *Montia* Isaiásné, *Neuvelt* Józsefné, *Putic* Konstantinné, *Bogdanovits* Tivadarné, *Raskó* István dr.-né, *Kovács* Györgyné, *Dus* Gergelyné, *Székely* Árpádné, *Van Mous* Renéné, *Szappanos* Lajosné, *Tokay* Józsefné, *Sáfrán* Emilné, *Maszyik* Dánielné, *Hamp* Józsefné, *Steinitzer* Károlyné, *Maszyik* Márton dr.-né, *Hoffmann* Károlyné, *Tokay* Józsefné, *Kein* Béla dr.-né, *Kaufman* Mórné, *Kaufman* Jakabné, *Montia* Györgyné, *Lázár* Pálné.

Leányok: Hunyady Erzs, *Kaufman* Terka, *Kaufman* Lola, *Neuvelt* nővérek, *Klein* Elza, *Kaufmann* Irénke, *Tabajdi* nővérek, *Maszyik* Melinda, *Schneeberger* Bella, *Kaufmann* Dóra, *Dávid* Katica, *Steinitzer* Józsa, *Hamp* Elza, *Hunyadi* Szidónia, *Rác* Róza, *Bildhauer* Jolán.

HIREK.

Hétmértföldes csizmák.

Arad, április 3.

Aradon meggyökeredett a köztudatban az, hogy a torony alatt irtóznak a haladástól. Ha egy-egy modern intézmény létesítéséről van szó, a szakbizottságok utvesztő labirintusában megakad az eszme és csendes vonaglással kimulik. Így volt ez mindenkor Aradon s ezért született a stilszerű szállóige: Arad — marad.

A szomszédos városok rohamos gazdasági fejlődése s azok nagyvárosias jellegének növekedése gondolkodóba ejtették a város bölcsseit. Tanakodtak azon, hogy milyen dolgot lehetne megvalósítani, ami egyszerre fellendítené Aradot. A hosszas tanácskozásból megszületett az eszme, amely Aradot a külsőségekben hatalmasan nagyvárosias jelleggel ruházná fel.

A hirdetési oszlopokkal kapcsolatban az a terv vetődött fel a város tanácsában, hogy célszerű lenne a bérkocsi állomásokon ajtóval ellátott hirdetési oszlopokat felállítani, amelyekben a város telefonállomásokat létesítene. Ezek a telefonok arra szolgálnának, hogy segítségükkel hamarabb lehetne bérkocsit szerezni. A Kossuth-utcából valaki kétfogatu bérkocsit akar. Felcsengeti például az *Andrássy-tér*en levő telefonállomást és kap kocsit. Nemde ez praktikus és gyors módja a bérkocsi-szerzésnek.

A városi tanács négy ilyen telefontelepet szándékozik létesíteni: egyet a Szabadság-téren, kettőt az *Andrássy-tér*en és egyet a *József főherceg-uton*. A tanács már át is irt az aradi posta- és táviráda főnökséghez és költségvetést kért. A válasz még nem érkezett meg. Valószínű azonban, hogy kedvező lesz. A hirdetési oszlopokat a vállalkozók szintén fel fogják állítani, ha a közgyűlés megadja rá az engedélyt.

Nemsokára tehát nagyváros leszünk: még a bérkocsi-állomásokon is lesz telefonunk. S az idegen a bámulattól álmélikodva fogja mondani:

— Milyen modern város ez az Arad!

— Csak még villamosvasutja nincsen, szép indóháza nincsen és sok más egyebe nincsen. De van utcai telefonja, sok adóssága és óriási pótdója. Adósság és telefon: mindakettő modern dolog. És nagyvárosias.

— **Kossuth Ferenc betegsége.** Budapesti tudósítónk jelenti: *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter állapota még mindig nem javult annyira, hogy elhagyhatná lakását s így a képviselőház holnapi ülésén sem vesz részt. A miniszter még két-három napig kénytelen lesz a szobát őrizni.

— **Adót a szabadjegyekre!** Budapestről táviratozzák: A *Pol. Ért.* c. könyvatos beavatott forrásból szerzett információ alapján közli, hogy a kereskedelmi miniszteriumban azzal az eszmével foglalkoznak, hogy a vasuti szabadjegyek után a magyar államvasutak területén bizonyos illetéket szedjenek a személyzet nyugdíjalapja javára. Az állandó évi szabadjegyek után terveznek adót. A miniszteriumban azt hiszik, hogy ezzel némileg mérsékelni fogják a szabadjegyért való törtetést.

— **Még egy nemzetiségi győzelem.** Néhány nappal ezelőtt Lugoson tudvalevőleg kisebbségben maradt a függetlenségi képviselő jelölt a román nemzetiséggel szemben. Mint *Bazin*-ból táviratozzák, a mai pótválasztáson ott is elbukott a koalíció jelöltje, *Dömötör* Mihály néppárti, amennyiben a reá esett 983 szavattal szemben *Ivánka* Milán tót nemzetiségi 1011 szavazatot kapott s így 28 szótöbbséggel képviselőnek választották.

— **Kossuth védi a Habsburgokat.** Budapestről táviratozzák. *Kossuth* Ferenc kereskedelmi miniszter az amerikai magyarság legnagyobb lapjától, a clevelandi *Szabadság*-tól megvonta a postai szállítási jogát. A lap kérdést intézett a miniszteriumhoz a kitiltás okairól, mire azt a választ kapta, hogy a kitiltás oka a *Habsburg-ellenes közlemények*. A koalíciós *M-g* e hirhez hozzáfűzi, hogy a lap a nemzeti küzdelem idején nagy szolgálatokat tett a nemzeti ügynek és ha voltak Habsburg-ellenes közlemények, azok leginkább abban az időben jelentek meg. A darabont kormány mégsem látta szükségesnek a laptól a postai szállítási jogát megvonni. Annál kinosabb, hogy az most, a nemzeti kormány idején történik.

— **Gyulai Pál balesete.** Budapestről táviratozzák: *Gyulai* Pált ma reggel sajnálatos baleset érte. A mikor *Főherceg Sándor-utca* 3. szám alatti lakásából a *Franklin Társulathoz* ment, a *Szentkirályi-utca* sarkán elesett és elvesztette eszméletét, úgy, hogy még nevét sem tudta megmondani. Gyulait lakására szállították, ahol most betegen fekszik. A 81 éves öreg urat két évvel ezelőtt is érte baleset. Akkor az akadémia pódiumán elesett és eltörte a karját. Azóta sokat gyengélkedik, visszavonultan él és csak a Budapesti Szemle szerkesztésének szentelte idejét. Állapota aggodalomra nem ad okot.

— **Nihilista levél a nagyhercegnő alsószoknyáján.** *Petervár*-ról táviratozzák a *Berliner Zeitung*-nak a következő szenzációs hirt: Igen rejtélyes eset történt néhány nap előtt *Carszkoje-Szeloban*. A midőn este a cári család második leányát, *Tatjánát* lefektetés előtt levetkőztették, a kis gyermek alsó szoknyájának alsó részén egy gombostűvel megerősített levelet találtak, amely a cárnéhoz volt intézve. A levélben egy névjegy alakú papiros volt, mindkét oldalon sűrűn teleírva. A levél azt a fenyegetést tartalmazta, hogy a cárnő kéz által elfogadni, na a legsürgősebben nem vet véget

az ostromállapotnak. Még feltűnőbbé teszi az esetet, hogy a cári gyermekek aznap csak egy óra hosszat sétáltak a kastély parkjában és hogy a rejtélyes levélíró a cári családnak jövőben tervezett kirándulásairól és sétáiról is tud.

— **A hirdetési oszlopok és táblák ügye.** *Czeiler* és *Glück* aradi iparosok tudvalevőleg beadványt intéztek a városhoz, hogy hajlandók a város forgalmasabb helyein hirdetési oszlopokat felállítani és a középületeken hirdetési táblákat kifüggeszteni. A közlekedésügyi bizottság a múlt hónapban foglalkozott a beadvánnyal s azzal adta vissza a két vállalkozónak, hogy kedvezőbb feltételeket terjesszenek a város elé. A közlekedésügyi bizottság ma délután megtartott ülésén foglalkozott a módosított ajánlattal. A beadványozók kijelentették a beadványban, hogy a várostól nem kérnek több jogot, mint amennyit a szabályrendelet biztosít. A hirdetési oszlopok és táblák felállítására kizárólagosságot kérnek. Kötelezik magukat, hogy 30 oszlopot és 70 táblát emelnek fel, három év alatt pedig a szükséghez képest az oszlopok számát 50-re, a táblákat pedig 100-ra emelik. Engedélyt kérnek továbbá arra, hogy a hirdetési oszlopokat a járda szélén állítsák fel. Kötelezik magukat, hogy a magánosok hirdetéseit a hatóság által megállapított áron, a város hirdetményeit pedig díjmentesen függesztik ki. Kijelentették végül, hogy négy, belül üres hirdetési oszlopot állítanak fel, a melyekben telefonállomást rendez be a város. A bizottság ezeket a feltételeket elfogadta, de a kizárólagossági jogot nem husz esztendőre, mint a beadványozók kérték, hanem csak 15 évre tartja megadhatónak. A bizottság a kikötéseket és feltételeket az e havi közgyűlés elé terjeszti azzal, hogy ha nem fogadja el, mondja ki, hogy a város állítsa fel a hirdetési oszlopokat és táblákat és ezeknek bérbeadására hirdessen nyílt árverést.

Az ülésen *Lőcs* Rezső tanácsnok elnöklete alatt jelen voltak: *Bene* Gyula, *Domonkos* Lajos, ifj. *Nachtnebel* Gyula, *Neasner* Adár, *Probszt* Mihály, *Reisinger* Sándor és *Szathmáry* János.

— **Temesvárott általános sztrájk készül.** *Temesvár*-ról táviratozzák: A temesvári építőmunkások a munkaadókkal szemben oly fenyegető viselkedést tanúsítanak, hogy a közrend megővése céljából ma 60 csendőrről meg kellett erősíteni a temesvári rendőrséget. A városban október óta szünetel az építőipari munka. A minap a munkások *Telbiss* Károly dr. polgármestert kérték föl a béke közvetítésére, akinek memorandumot is nyújtottak át, de a tárgyalásoknak még eddig nincs semmi eredményük. A munkásvezérek most általános sztrájk szervezésére törekcsenek és azzal fenyegetik az építési vállalkozókat, hogy még a házaikat is lerombolják. A temesvári rendőrség nem érezte magát elég erősnek a mozgalommal szemben és ezért segítséget kért a szegedi csendőrpáncsnokságtól. A 60 csendőrön kívül még egy csapat lovasrendőrt is ki fognak rendelni.

— **Az önálló vámterületért.** A makói 48-as és függetlenségi párt tegnap délután 4 órakor népes gyűlést tartott, amelyen *Nagy* Károly pártelnök indítványára óriási lelkesedés mellett elhatározták, hogy a kormány iránt bizalommal viseltetik. Kimondta egyben, hogy az országgyűléshez felír, melyben követeli, hogy az önálló vámterület 1917-ben, az önálló jegybank 1910. évben felállíttassék, a progresszív adó mielőbb behozassék.

— **Elítélt élelmiszerhamisítók.** Ma ítélezett *Berecz* Ferenc alkapitány, kihágási bíró azoknak az élelmiszerhamisítóknak ügyében, akiknek élelmiszereiből mintákat küldöttek fel az

országos kémiai intézetbe, ahol vegyelemezés után konstatálták, hogy az élelmiszerekből vett minták részint hamisítottak, részint élvezetre alkalmatlanok. A kihágási bíró *Maiserburg* Fábiánné és *Duker* Magdolna angyalkuti árusítónőket, akik avas vaját árusítottak, fejenként 10—10 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra és 6 korona vizsgálati díj megfizetésére ítélte. *Nadabán* Istvánné mikalakai, *Korcsmáros* Ferencné szentleányfalvai és *Hajós* Jánosné pécskai elárúsítónőket fejenként 10 korona pénzbírságra, behajthatatlanság esetén egy napi elzárásra és 8 korona vizsgálati díj megfizetésére ítélte, amiért lefőlözött tejet árusítottak és a törvényben előírt jegyzést nem tüntették fel a tejes edényeken. Az elítéltek az ítélet ellen fellebbeztek. Két hamisítási ügyben újabb tárgyalás lesz, mert a beidézettek azt vallották, hogy a vízzel feleresztett tejet másoktól vásárolták. A kihágási bíró most ezek ellen is megindítja a kihágási eljárást.

— **Az aradi gyermeknap.** A második gyermeknap még silányabb eredménnyel záródott, mint a tegnapi. Hozzájárult ehhez az az őszi rossz, hideg és esős idő, a mely csaknem mindenkinek lelohasztotta az adakozó kedvét. Az üzleteket nem igen keresték fel, s a felállított két urna körül se állt más, csak az a városi hivatalnok, akit a balvégzete rákényszerített arra, hogy a gyermekvédelem szent ügyéért órák hosszat dideregjen esőbe, sárba. Szegények, ezek bizonyára a legtovább fogják örízni ennek a napnak az emlékét holmi reuma vagy idült nátha képében. A leszámolást különben ma este csaknem minden üzletben megtartották s legközelebb részletes kimutatást közlünk arról, hogy a két aradi gyermeknap mennyit jövedelmezett az országos gyermekvédő liga részére.

— **Passzív rezisztencia a déli vasutaknál.** Késő éjjel jelenti budapesti tudósítónk: A déli vasut magyarországi vonalain ma este az összes vasuti tisztek, altisztek és munkások egy közös határozat alapján kimondták a passzív rezisztenciát, aminek következtében az összes vonalakon már ma este zavarok támadtak és az összes vonatok több órai késéssel érkeztek meg.

— **Halál az esküvő előtt.** Gurbáról jelentik, hogy *Löwinger* Ignác ottani tekintélyes kereskedő házában ma megrendítő haláleset történt. A család látogatására odaérkezett *Politzer* Mór belényesi fakereskedő, *Löwinger* leányának jegyese, ma reggel rövid szenvedés után meghalt. *Politzer* már szombaton, megérkezése napján, annyira gyöngéledett, hogy ágyba kellett feküdnie. Panaszkodott, hogy a csabai vasuti állomáson elrontotta a gyomrát és a beteghez hívott orvosok, *Löwinger* Miksa dr. Aradról, *Csillag* Ignác dr. borosjenői és *Flamm* Bertalan csermői körorvosok is *bélcsvarodást* állapítottak meg a betegség okául. Az orvosok és a *Löwinger*-család legmondosabb odaadó ápolása sem menthette meg a fiatal kereskedőt. *Politzer* ma reggel kínos szenvedés után meghalt. Növeli a haláleset tragikus voltát, hogy néhány év előtt hasonló körülmények között, kevéssel eljegyzése után meghalt *Löwingernek* egyik fia, *Lovas* Sándor, akit Aradon is széles körben ismertek és kedveltek. *Politzer* holttestét ma este Belényesre szállították, hogy az ottani családi sírboltban örök nyugalomra helyezték.

— **Szomorú évforduló.** Mult hó 29-ikén volt kerek 48 esztendeje annak, hogy Ujarad községben az a ma is emlékezetes tűzvész pusztított, amely a község összes épületeit — a templom kivételével — elhamvasztotta. Érdekes, hogy március 29-e nyegyvennyolc év előtt

is a pénteki napra esett, sőt hogy ugyanaz a péntek — 1859. március 29-én — szintén nagy-péntek volt, mint ebben az esztendőben.

— **Halálozás.** *Schreyer* József fővárosi vállalkozó ma Budapesten, életének 67. évében súlyos szenvedés után meghalt. *Schreyer* nemcsak gondolkodása és jószívűsége miatt általánosan nagyrabecsülték és halálát előkelő családon kívül számos tisztelője gyászolja. Az elhunytat, akiben *Schreyer* Viktor édes apját vesztette, csütörtökön délután 4 órakor temetik Budapesten.

— **Kezdődnek a terraszügyek.** *Matsky* Károly aradi cukrász azt kérte a várostól, hogy az *Andrássy-téren* levő üzlethelyisége előtt nyáron felállítandó terraszának felét ne a járda szélére, hanem közvetlen az üzlet elé helyezhesse. A közlekedésügyi bizottság ma délután helyszíni szemlét tartott és meggyőződött arról, hogy a terrasznak ilyen elhelyezése a forgalmat megzavarná s ezért a kérelem elutasítását javasolja a közgyűlésnek.

— **Megismélik a pogromokat.** *Pétervár*-ról táviratozzák: *Petrow*, az ismert nevű pap és дума-képviselő, akit a kadét-párthoz való tartozása miatt az ortodox egyházból ki akarnak közsíteni, ma kijelentette, hogy okiratok birtokában van, amelyekkel rendkívül kompromittáló dolgokat tud bizonyítani az „orosz szövetsége” ellen. Ez iratok szerint a szövetség rá akarja bírni a Jeruzsálembé menő orosz bucsusokat, hogy utjukban a zsidók és az intelligencia ellen irtó hadjáratot kezdjenek Oroszországban.

— **Súlyos büntetés.** *Galantai* Dávid budapesti könyvkötőt kistájerolták a helyiségéből. Erre a könyvkötés érdemes mestere a következő cédulát ragasztotta ki:

A házgondnok nagy steigeros-lása miatt marha, disznó és kóser birka — hus fog árultatni.

Igy. Hát ez is egyik módja, hogyan vesznek maguknak elégtételt a lakók.

— **Egyházfelügyelő jelölés.** Az arad-békési ág. ev. egyházmegye felügyelője *Zeilinszky* Endre dr., mint megirtuk, lemondott e tisztségéről. A lemondás okai ismertek. A megüresedett tisztségre a jelölést kedden tartották meg Csabán. A pályázók között ott volt *Achim* L. András is, aki azonban csak 8 szavazatot kapott. A jelöltek *Sailer* Gyula, a csabai városi takarékpénztár vezérigazgatója és *Kocziszky* Mihály földbirtokos lettek, akik 84-84 voksot kaptak. A választást a közgyűlés fogja megajtni.

— **Husz fillér.** A törvény, törvény. Még 20 fillér erejéig is törvény. Amint azt a hivatalos lap mai számában megjelent következő felhívás bizonyítja:

A beregszászi kir. törvényszék mint büntető bíróság az ismeretlen helyen tartózkodó Makó Imre legutóbb beregszászi lakost felhívja, hogy a részére 1208/1907. B számú végzéssel kiutalt 20 fillér átvétele végett ezen hirdetésnek közzétételétől számítandó egy éven belül a beregszászi kir. adóhivatalnál személyesen vagy meghatalmazott által jelentkezzen, mert ellenkező esetben a 20 fillér az állampénztár javára fog bentaltatni.

Megjegyzendő, hogy egy hirdetés közzététele a hivatalos lapban hat koronánál többbe kerül.

— **A Körös áldozatai.** *Borosjenő*-ről írja tudósítónk: Ma délután három órakor a Körösben két ismeretlen embert láttak, akik a rohanó vízzel küzdöttek. A két szerencsétlen segítségért kiáltott, amire gyári munkások fu-

tottak utánuk a parton, azonban nem kísérelheték meg a mentést, mert a Körös megáradt és a víz nagyon sebes. A jegyzői írnok, aki szintén látta a fuldoklókat, azt mondja, hogy az egyik már meg volt halva s a másik pedig ki akarta menteni a hullámokból. A hatóság telefonált a kisjenői szolgabírószákhöz, hogy tartsa figyelemmel a vizen leuszó holttesteket.

— **A harisnyagyár Gyulán marad.** Megirtuk, hogy *Weisz* Mór, a gyulai kötött és szövött iparág vezérigazgatója Aradon fiókgyártelepet akart létesíteni s említést tettünk arról is, hogy a terv füstbe ment. Ennek tulajdonítható az a körülmény is, hogy a gyulai vezérigazgató Temesvárral kereste az összeköttetést, de amint most a „Temesvári Hírlap”-ból olvassuk, ez a város sem fogja teljesíteni *Weisz* Mór kívánságait.

— **Zeneszó mellett.** Budapesti tudósítónk jelenti: A Városligetben a Fővárosi Pavillonban vigan szólt a katonazene. Az uton sok ember állt és hallgatta a zenét. A hallgatóság sorában ott volt *Hadnagy* Hermin 22 éves cselédleány, aki egyszerre elsikoltotta magát és összeesett. A mentőket hívták ki hozzá. Mire ezek megérkeztek, *Hadnagy* Hermin egy fiúcskának adott életet. A mentők az anyát és gyermekét bevitték a Rókus-kórházba.

— **Párisi szenzáció Szent Istvánról.** Párisból táviratozzák:

Bonafond pápai historikus a *Le Journal* mai számában bécsi sugalmazásra szenzációs okmányokat tesz közzé, amelyekkel azt bizonyítja, hogy Szent István koronája és Szilveszter pápa bullája hamisítvány.

A jámbor pápai historikus szenzációs felfedezései a valóságban olyan ócska dolgok, amelyeknek értékével nálunk minden kis gimnázista gyerek tisztában van. Hogy a királyi koronának csak felső része, a keresztbronzok alkotják Szent István eredeti koronáját s hogy az alsó részt, a *Dukász* Mihály-féle koronát később foglalták vele egybe, csak a pápai historikus és az öt sugalmazó bécsi nem tudják. A magyar történetírás régóta tisztában van a Szilveszter-féle bulla értékével is. Nincs semmi szükség tehát arra, hogy egy idegen tudós tanítsa meg a magyarságot arra, hogy mennyiben tartsa e bullát hitelesnek vagy nem hitelesnek? A *Le Journal* jelzett közleménye különben csak annyiban érdemes a figyelemre, amennyiben nyilvánvalóan mutatja, hogy bizonyos körökben milyen eszközökkel dolgoznak az európai közvélemény magyarellenes irányba való térítésén. Közjogunk világos tetteit félremagyarázzák. Történelmünk bizonyos adatait téves színben tüntetik föl, vitás kérdéseit még sűrűbb homályba burkolták; rég megcáfolt dolgokat újság gyanánt tálnak föl, mind csak azért, hogy ez eszközök és fogások segítségével politikai törekvéseink történeti alapjait kétségessé tegyék az osztrák — igazán minden történelmi alap és jogosság nélkül való — követelésekkel szemben. Bonafond pápai historikus e legújabb szenzációs leleplezései sem valók egyébre, mint szaporítani a csütörtököt mondott osztrák szellemű és irányzatú történeti hamisításoknak és ferdítéseknek a számát.

— **Kinevezések a bíróságnál.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király az igazságügyminiszter előterjesztésére *Kálmán* Ferenc dr. aradi járásbírói albirót az aradi járásbírószákhöz, *Szabó* József makói járásbírói albirót pedig a makói járásbírószákhöz járásbírákká kinevezte.

— **Clemenceau válasza a nuncius leveleire.** *Páris* ból táviratozzák: A Havas ügynökség jelenti: *Msgr. Montagnini*-nak a *Figaro*-ban megjelent levelei tárgyában *Clemenceau* miniszterelnök — akiről e levelek azt mond-

ják, hogy Piou, az Action Liberal vezetője pénzért gondolta Clemenceau szolgálatait megvásárolhatni — levelet intézett a Figaro szerkesztőségéhez, amelyben elmondja, hogy 1905. évben egy amerikai festőművész nő ebédre hívta meg, ahol Piouval is találkozott, akit 12 év óta nem látott. Piou Clemenceau előtt odanyilatkozott, hogy ellene van az egyháznak az államtól való szétválasztásának Clemenceau válaszában csak arra szorított, hogy ő igenis a szétválasztás mellett van. Montagnini nyilvánosságra hozott leveleiből Clemenceau azt látja, hogy az ebéd egy Piou által alkalmazott eszköz volt arra, hogy a vatikán előtt azzal dicsekedhessen, hogy Clemenceauval összekötetésben áll, amelynek révén reméli, hogy nagyobb pénzszerzés árán megvásárolhatja Clemenceaut. A miniszterelnök minden lojális ember józan észéhez apellál és arra kéri azokat, hogy ezen eljárást, amely csak közönséges csalótól telik ki, megbélyegezzék.

— Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Nagy Ilonka, Nagy Sándor makói volt aradi ref. kántor leányát a nagyiklodi állami ovódához ovónővé nevezte ki.

— Eltűnt országút. Salzburg-ból táviratozzák: Lueg közelében St.-Gilgen mellett tegnap este 6 óra 55 perckor földrengéshez hasonló tünetek között az országút, ugyiszintén a vasuti töltés mintegy 155 méter hosszúságban lecsuszamlott az Aber tóba. Emberéletben nem esett kár. St.-Gilgenben még idejekorán sikerült a legközelebbi vonatot visszatartóztatni.

St.-Gilgen-ből jelentik: A vasuti vonal és az országút mintegy 3—400 méternyi hosszúságban elpusztult. Az ugynevezett Fischerhütelnél a vasuti uttest, valamint az országút 155 méternyi hosszúságban a tóba zuhant. St.-Gilgen és St.-Wolfgang között a vasuti forgalom szünetel és helyette gőzhajó forgalmat létesítettek. Salzburgból a h. é. vasut igazgatója ma reggel a helyszínére utazott, hogy a munkálatokat vezesse. Valószínű, hogy a forgalmat egészen más irányba kell majd terelni és a vasuti vonalt is más irányban kell kiépíteni.

— Köszönetnyilvánítás. Az elmúlt husvétii ünnep alkalmából az aradi 1848/49-es szegény agghonvédek megvendégelésére Szabó Zoltán és Andrányi utóda urak bort és Tagányi Gusztávné urasszony 8 doboz szivarvéget volt szíves adományozni. Az aradi honvédegyelet nem mulaszthatja el ezuton is a leghálásabb köszönetét nyilvánítani. Simay István elnök, May Soma jegyző.

— Itékonyság. A ségai szegénytanulók ingyen konyhája javára Rákóczy Klára 20 kor. 45 fillért. Babics Vilma 5 kor. 69 fillért, Vészi Erzsike 3 kor. 70 fillért voltak szívesek adományozni. A nemesszivű adakozóknak ezuton mond hálás köszönetet Lantos Miksa tanító.

— Szilvássy István, kárpitos és diszító, Weitzer-János-utca 19. szám alatt, elvállal ebben a szakmában a legszebb és legdiszesebb kivitellel munkákat, gyorsan és jutányos árak mellett. 421

— Praeservatív ideális legjobb minőségben Vojtek és Weisznál. 201

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Csütörtök: Vig özvegy, operette. (Bérlet A.)
Péntek: Mongodin ur felesége, bohózat. (Bérlet B.)
Szombat: Ernáni, opera. Wlassák Olga bemutatkozása. (Bérlet C.)
Vasárnap: Délután: Gül-Baba, operette. Este: A gyerekaszony, népszimű. (Bérlet A.)

* Goldstein Számi. A világhírű olasz művészek Schakespeare alakításaikkal mennek művészi köruttra, ugyanezt megtehetné Gyöngyi Izsó is az ő páratlan Goldstein Számijával. Annyi és humort, bájos ötletességet vitt ebbe szerepébe Gyöngyi, annyi művészettel játsza

meg ezt a szerepet, hogy bármilyen klasszikus alakítással kiállja a versenyt. Gyöngyi fogalomtette a Goldstein Számit, ismerik szerte az országban. Tehát klasszikus alakítás, mert művészi és páratlan. Az aradi közönség, mely ma Gyöngyi kedvéért ment színházba, ki nem fogyott a kacagásból és a tapsból, melylyel Gyöngyit ünnepelte. Virág Toncsit Gyöngyi Jolán adta végtelen kedvesen. Ez a fiatal lány csupa báj, aki első megjelenésével a maga részére hódítja a közönséget. Nagyon kellemes szoprán hangjával ügyesen bánt. Egészen nem közönséges tehetség. Neki is bőven kijutott a tapsokból. Nagyon jó volt Szathmáry Gólya és Várnay Gerzson szerepében. H. G.

* A Vig özvegy. Lehár diadalmas operettjének három főszerepét a társulat ujonnan szerződtetett tagjai játsszák holnap. A hármass bemutató iránt a közönség körében nagy érdeklődés mutatkozik. A husvét vasárnapjáról Kállai Jolán rekedtsége miatt elhalasztott előadást holnap biztosan megtartják, mert a primadonna már teljesen hangnál van. Daniló szerepében Leövey Leó, az új komikus, Zéta Mirkóban pedig Horti Sándor szerelmes színész és énekes bonvivánt mutatkozik be.

Tóth Béla meghalt.

A magyar újságírás gyásza.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

A magyar újságírásnak és a magyar irodalomnak nagy gyásza van. Tóth Béla, a Pesti Hirlap neves munkatársa, az Esti levelek írója ma este hirtelen meghalt.

Tóth Béla már hosszabb ideje szivbajban szenvedett. Kissé különc volt egész életében: visszavonult a világtól első felesége miatt, akit igaz szerelemből emelt magához egy kávéház pénztárából s a „társaság” nem akart befogadni, noha Tóth Béla nevét mind szélesebb körökben a legnagyobb tisztelettel említették. Az érzékeny ember azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy aki a feleséget nem becsüli, az őt sérti: elvonult a világtól és a P. H. szerkesztőségébe sem járt. Tóth, mint egy évtizedig volt a lap munkatársa, anélkül, hogy négy ötször bent lett volna a szerkesztőségben. Rajongó szeretettel és igaz tisztelettel emlékezett meg esti leveleiben az ő „szivbajos szentjéről”, ahogyan gyenge, törekény feleségét nevezte.

Az asszony azonban mintegy félesztendeje meghalt. Tóth Béla, a világgyűlölő filantróp, — mert az volt, — nem bírta elviselni a magányt. Nem akart öregkorára megbékülni azokkal, akik első nejét nem ismerték el. Inkább — újból megházasodott. Alig két hónapja vezette oltárhoz Holló Márton újságíró kollegánk hűgát, egy fővárosi tanítónót.

Tóth Béla a napokban betegágyba dőlt. Elővette régi szivbaja. Napokig feküdt s nem irt esti levelet sem. Tegnap jobban érezte magát s betelefonált a Pesti Hirlaphoz, hogy mára megírja a rendes levelet. De erre már nem jutott ideje. Délután hat óra tájt szivszorulás fogta el, fél hétkor pedig egyszerre elvesztette eszméletét. Szivszélhűdés érte. Mire az orvos megérkezett, már halott volt.

A magyar újságírás egyik erősségét, a magyar irodalom egyik legragyogóbb tehetségét veszítette el benne.

Tóth Béla, szépirodalmi és hirlapíró, Tóth Kálmán költő és Majthényi Flóra írónő fia, született Pesten 1857. október 20., ahol a gimnáziumot elvégezvén, természetrajzi és orvosi tanulmányokkal foglalkozott; már egész ifjan beutazta Bulgáriát, Macedoniát, Görögországot és

Egy-tomot, s 1877-ben tagja volt az egyetemi ifjak küldöttségének, mely Konstantinápolyban Abdul-Kerim pasának diszkardot vitt. Korán hirlapíró lett s első műve 15 éves korában jelent meg: János barát (verses elbeszélés, 1873). Különösen tárcákat, rajzokat irt. részint uti, részint társadalmi tárgyukat, gondos, választékos prózában, finoman élezett szellemmel. Ilyen gyűjteményei: Konstantinápolyi emlékek (1877); Tollhegygyel (tárcák, 1882); Török történetek (1887); Tárcalevelek (1892). Egyike volt azoknak a ritka hirlapíróknak, akik könyvek látás-foglalkozásukat nagy előkészület alapján stilisztikai, történeti és természettudományi gondos tanulmányokkal folytatták; ehhez járult európai műveltsége és nagy nyelvismerete. 1877. óta vagy 2000 tárcacikket irt a lapokba s mintegy 50 kötetnyi szépirodalmi és egyéb munkát fordított franciából és olaszból (Alph. Daudet, P. Bourget, André Theuriet, Georges Ohnet, Camille Flammarion, Guy de Maupassant, Francois Coppée stb.; Edmond De Amicis, G. Verga, Matilde Serao, Antonio Barrili, Salvatore Farina stb.) Újabb művei: A mi urunk Jézus Krisztus gyermekségéről írott könyv (1893. és még három kiadás); Szájról-szájra (a magyarság szálló igéi, 1895., alapos prozologiai munka); Mendemondák (a világtörténet furcsaságai, 1886); A boldogasszony derűje és egyéb történetek; sajtó alatt: Magyar ritkaságok (Curiosa hungarica); A magyar anekdotakincs, mely mintegy 100 nyomtatott ivnyi terjedelmével a legnagyobb s egyszerűsmind kritikai gyűjtemény. Tóth egyike volt azon szépirodalmi írók, kik a Nyelvőr nyelvtisztító törekvéseivel egyetértenek, maga is munkatársa a Nyelvörnek, hol annak kimutatásával foglalkozott, hogy a magyar stilművészet ellehet a nyelvújítás korcsai nélkül. Mint írónak kivált két érdeme emelkedik ki: stilművészete, továbbá a közönség tudatában levő bizonyos nyelvi és gondolatkészlet (frazeologia, anekdotakincs, történeti mondák stb.) kritikai buvárlata. A Pesti Hirlapban megjelent Esti levelei nagy kedveltségnek örvendtek. Mint önálló szépirodalmi író, főleg a tárcát fejlesztette tovább.

Nyári Rudi esküvője.

Nem tartottá meg.

A grófnőnek nincs pénze.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

Nyári Rudi, a hirtelen oly híressé lett soproni cigányprimás, a két husvétii ünnepnapot nejével, Festetich grófnővel, akivel a polgári hatóság előtt már egybekelt, Bécsben töltötte. A cigányprimás lapunk bécsi tudósítója előtt, akit még soproni hirlapíró korából jól ismer, bőbeszédűen írta le szerelmének romantikus történetét. Az adatok jórészt megegyeznek már a lapokban közlöttel. Nyári eddig 104 ajánlatot kapott. A meghívók legnagyobb része Amerikából és Londonból kelt, de van köztük még egy ausztráliai meghívás is. Az egyházi esküvő ma, szerdán délben lett volna Sopronban. Az új pár innen hatheti nászutra akart indulni. Ugy tervezték, hogy mire a nászutasok visszatérnek Sopronba, már elkészítik a Nyári-zenekar világműködő hangversenykörútjának tervét is. Nyári Rudi bandájának minden tagja számára fényes színes diszmagyar ruhát készített és így indul velük a nagy utra.

A grófnőről az a hír kelt szárnyra, hogy feltűnő szépségű fiatal leányzó. Ez az állítás, úgy látszik, az egész házasság regényességének a kiszínezése érdekében íródott. Nyári Rudi felesége ugyanis legkevésbé sem kelti a szép nő benyomását. Magas, sovány urinó, akinek csak szabályosan ivelt orra árulja el az arisztokrata származást. Szemei kifejezéstelenek, arcán az önmagábaeléles látható nyomokat hagyott. Leereszkedő kedvességű, akinek ajkán állandóan keserű mosoly ül.

Sopronból táviratozzák:

Nyári Rudi cigányprimás, egyházi esküvője Festetich grófnéval ma lesz a soproni székes-egyházban. A templom menet élén, amelyben harmenc fogat vesz részt, a cigányzenekar fog haladni. Az egész város talpon van. Budapestről több zenekar küldött virágbokréta és üdvözlő-táviratot. New-Yorkból Balázs Feri cigányprimástól cigány nyelven kottázott üdvözlő levél érkezett. Szalonon kolozsvári bandája küldött-séggel képviselteti magát.

Későbbi távirat jelenté:

Az utolsó órában kiderült, hogy az esküvőt nem tartatják meg és ezért április 14-ére halasztották. Sokféle hír terjedt el a halasztás okáról és már azt is állították, hogy az esküvőt egyáltalán nem tartják meg, mások meg azt mondták, hogy az esküvőhöz még nincs elegendő pénzük a szerelmeseknek.

Az elhalasztásról Nyári Rudi a következőket mondta egy újságírónak:

— A soproni korona-szövetkezettél 20,000 koronát akartam felvenni a grófnő budapesti házára, de a pénzt miadedig nem kaptam meg. Az esküvő elmaradásának legfontosabb oka az, hogy az esküvőnket április 14-én bányám, Nyári Jóska esküvőjével együtt tartjuk meg.

Ennek a Nyári Rudi házassága is nagyon érdekes. Münchenben játszott és ott megismerkedett egy müncheni mérnök feleségével, Hochstüder Katalinnal, aki egy müncheni nagyvendéglős leánya. Nyári beleszeretett a fiatal asszonyba, megszöktette és most együtt él vele Sopronban. Április 14-én tehát kettős nászt ül a szerencsés Nyári-család.

Nines kártérítés az elpusztult birtokokért.

A román lázadás utóhangjai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, április 3.

Ma már nem érkeztek lázongásról szóló hírek és így valószínűnek kell tartani, hogy a forradalmi mozgalom legalább egy időre megszűnt és a lángban álló országban most már helyre áll a nyugalom. A tönkre ment birtokosok kártérítési igényekkel lépnek fel a kormánnyal szemben, amely azonban alighanem arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy a lázadás vis major volt, amelyért ő kártérítéssel nem tartozik.

Távirati tudósításunk a következő:

Bécs, április 3. A bécsi román követség egy bukaresti táviratot közöl a Politisches Korrespondenznel, amely szerint Romániában mindenfelé helyreállt a nyugalom. A zavargások okát illetőleg a távirat azt mondja, hogy mindinkább világosabbá válik az, hogy a zavargás nem a paraszt lakosság köréből indult ki, hanem, hogy azt oly emberek szították, akiknek egészen más céljuk volt a zavargással mint a parasztság helyzetének megjavítása. Ennek bizonyossága az, hogy Fulga községben egy távirópóznán kiáltványt találtak, amely a paraszt lakosságot felkelésre buzdítja. Más körületekben lefolyt vizsgálatok folyamán kiderült, hogy bizonyos Romániában maradt orosz munkások, kik valamikor a Potemkin matrójai voltak, valóságos forradalmi összeesküvést szöttek. Blaskai házkutatások alkalmával szocialista és anarkista könyveket és röpiratokat találtak és kobozták el.

Bukarest, április 3. Cantacuzene volt miniszterelnök egy újságírónak azt mondta, hogy a rablás és gyújtogatás által megkárosított bir-

tokosok kárpótlásának kérdése nagyon nehezen oldható meg, mert az új kormány a vis major álláspontra helyezkedik és azt hiszi, hogy nem köteles a kárt megtéríteni. A biztosító-társaságok megtagadják a károkozások kifizetését.

Bukarest, április 3. Giurgiu-ból jelentik: Napok óta beszélték, hogy a husvétii ünnepeken egész Romániában még egy nagy, talán utolsó és döntő pogromot rendeznek a parasztok, hogy azután újra visszatérjenek az eke szarva mellé. A husvétii pogrom már az ünnepek előtt bekövetkezett, még pedig déli Romániában, a vlaskai kerületben. Itt érte el a lázadás tetőpontját. Stanistéből indult ki a vérengzés. Diákok jöttek a faluba és alig hogy megérkeztek, megkondultak a harangok és a templom előtti piacra szóllították a népet. Amikor a diákok magyarázták a parasztoknak, hogy csak a földesurak az okai nyomoruságos helyzetüknek, kérésbe kiáltották:

— Oljék meg őket!

Egy paraszt bement a templomtéren levő szatócsüzletbe és petróleumot kért a boltostól.

— Minek az neked, — kérdezte a szatócs.

— Föl akarom gyújtani az uradalmat, volt a válasz.

A szatócs erre fölkelte és bement a másik szobába, mintha eleget akarna tenni a paraszt kérésének. E helyett revolvért vett magához, kijött a boltba és lelőtte a parasztot.

Ezalatt a többi parasztok — mintegy kétezen voltak — az uradalom jószágigazgatóját kihurcolták és véresre verték. A ház tetejére üszköt dobtak és pár perc alatt lángokban álltak az összes gazdasági épületek és a lakóház is. Közben megtudták, hogy a szatócs megölte társukat, mire bosszút ihogva a templomtérré vonultak. Itt azután formális csata kezdődött az időközben kivonult katonaság és a parasztok között, akik Mares kapitányt súlyosan megsebesítették, Nikuleszku főhadnagyot pedig megölték. A parasztok közül igen sokat agyonlőttek és megsebesítettek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sikasztással vádolt városi hivatalnok. Argyelán Viktorét múlt év júliusában felszólította a városi adóhivatal, hogy 3 korona hátralékos adótartozását fizesse meg. Argyelánné engedelmeskedve az idézésnek, meg is jelent az adóhivatalban s Világosi János számtiszthez fordult. Világosi kiállította a nyugtát s utasította, hogy a pénztárnál jelentkezék a pénz lefizetésére. Argyelánné átvette azt s mint aki jól végezte dolgát, távozott. Fizetni azonban elfelejtett. Három hétre az eset után újra felszólítást kapott s most már dérral-durrail állított az adóhivatalba s egyenesen ráfogta Világosira, hogy a pénzt neki adta át nyugta ellenében s ha nem fizette be, hát elsikkasztotta a 3 koronát. Miután Argyelánné olyan sértést állított, amely a valódiság esetén bünvádi eljárást volna maga után, Világosi megtette ellene a feljelentést. Az ügyészség vállalta a vád képviselését s az aradi büntető törvényszék ma délután tárgyalta ezt az ügyet s Argyelán Viktorét 40 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Az első esküdtszéki tárgyalás. Pernyestyán Juon szándékos emberölési kísérletének ügyét Köller János törvényszéki bíró elnöklete alatt ma folytatólagosan tárgyalták. A tárgyalás délelőtt 10 órakor kezdődött, s délután egy-egyed 1-ig tartott. A vádbeszéd és Krenner Zoltán dr. védő hatásos vádbeszéde után az esküdtszék visszavonult s rövid tanácskozás után Pernyestyán Juont nem vétkesnek mondta ki, mire a bíróság felmentő ítéletet hozott. Pernyestyánt azért kellett felmenteni,

mert a vallomások során egyáltalában nem nyert beigazolást, hogy minden kétséget kizárólag ő volt az, aki Toma Mariánt orozva meglötte. Miután az ítéletben az ügyész is megnyugodott, az ítélet jogerős.

§ Elítelt javasasszony. Özv. Gaudi Bálintné szül. Novák Csók 60 éves mikalakai asszony ma két rendbeli kihágás miatt állott törvényt az aradi büntető járásbíró előtt. Mind a két eset az idén januárban Aradon történt. Beke Mihályné úgy találta, hogy nagyon fáj a szíve. Lefeküdt, s egész nap siránkozott, hogy immár közeledik a vég, s ő nemsokára meghal. Nővére, aki praktikus asszony hírében állott, kiüzent Mikalakra Gaudinéért, aki azonnal be is jött Aradra, s egy patikában balzsamot vett. Ezt aztán beadta a szegény asszonynak, a ki most már egész komolyan beteg lett, s csaknem belehalt a balzsamos kurába, amelyért őt kemény koronákat is fizetett. A másik eset kevésbé veszedelmes. Malát Edénének 8 koronáért a tenyeréből jósolt s ezzel közrend elleni kihágást követett el. Mind a két ügyet ma tárgyalta a büntető járásbíró s a kuruzslásért, arra való tekintettel, hogy már ily címen büntetve volt 30 koronára, a jóslásért pedig 20 koronára, behajthatatlanság esetén 8 napi elzárásra ítélte. Miután a vádlott megnyugodott, az ítélet jogerős.

§ A Lamm-ügy az esküdtszék előtt. Lamm Hugó főhadnagy támadóinak, Opreán és Antali ügyében tudvalevőleg a törvényszék elrendelte az újra felvételt. Az ügyet esküdtszék előtt fogják tárgyalni a júniusi ciklusban.

§ Sikasztó kereskedőség. Szinberger Sándor 6-pécskai kereskedő a múlt év végén arra a felfedezésre jött, hogy valaki dézsmálja a készáru raktárát. Kereste, kutatta, ki lehet a tolvaj, míg a véletlen a kezére játszotta azt a saját segédje személyében. A múlt őszön három 6-pécskai cigányasszony ugyanis különböző fehérneműt kínált megvételeire, amelyekben Szinberger határozottan ráismert a saját holmijára. Miután az eladásról nem volt tudomása, figyelmessé tette a dologra a csendőrséget, amely hozzáfogott a három asszony, névleg Kára Mária, Kára Sztojka és Rostás Rozália vallatásához. Ezek bevallották, hogy a holmit potom áron Szinberger Sándor üzletében, Nagy Gábor segédétől vették s beismerték, hogy tudomásuk is volt arról, hogy lopott holmit vesznek. E vallomások alapján Nagy Gábort is vallatóra fogták, aki úgy a csendőrség, mint a barakonyi előjáróság előtt beismerte, hogy 1906. évi márciustól szeptemberig állandóan lopkodta s potom áron eladta az árukat. A csendőrség az ügyészségnek tett jelentést a dologról, amely Nagy Gábort folytatólag elkövetett lopás, a cigány asszonyokat pedig folytatólag elkövetett orgazdaság büntette címén perbe fogta. Ma délután tárgyalta az aradi királyi törvényszék ezt az ügyet s a vádlottak tagadása dacára is megállapította a vétkeiséget s Nagy Gábort lopás miatt egy havi, az asszonyokat pedig orgazdaság címén 8-8 napi fogházra ítélte.

§ A ridikültolvaj az esküdtszék előtt. Az aradi rendőrségnek hosszas nyomozás után sikerült elfognia Reusz György foglalkozás nélküli csavargót, aki az elmúlt hónapban csekély időközökben három aradi urinót támadott meg az utcán és ellopta tőlük ridiküljüket. A rendőrség átkísérte Reuszt az ügyészségre, amely vád alá helyezte a ridikültolvajt. A mérnyelő bűnügyei a mostani esküdtszéki cikluson kerül tárgyalásra.

§ Feljelentett tejhamisítók. Vitusz József a mezőhegyesi tejgazdaság aradi megbízottja az aradi büntetőjárásbírósnál feljelentette Szilcs Istvánt és nejet, azért, mert a kihordás végétt

Tavaszi újdonságok női felöltők és Cosztümökben

RADÓ GYULA áruháza Andrassy-tér (szemben az új minorita templommal.)

reá bizott tejet állandóan meghamisította. A hamisítást úgy hajtották végre, hogy felbon-
tották az ólomzárral lepecsételt tejes kannákat,
leöntöttek belőle néhány liter tejet s a hiányt
vizzel pótolták. Mikor Vitusz tetten érte őket,
egy 10 literes, Szücs által beszerzett kannát
talált a kocsin s így valószínű, hogy naponként
10 liter tej erejéig károsították meg a tejgaz-
daságot és a közönséget. Miután elszámolási
differenciák is merültek fel, az élelmes há-
zaspár ellen Vitusz ma megtette a feljelentést
lopás és sikkasztás címén.

KOZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, április 3.

Kínálat és vételkérő mérsékelt Csekély forgalom.
Változatlan árak. Amerika $\frac{1}{2}$ magasabb.
Az árak 50 kilonként számítva:

	Déli zárlat	5 órai zárlat
Buza áprilisra	8.12—8.13	8.15—8.16
Buza októberre	8.34—8.35	8.30—8.31
Rozs áprilisra	6.57—6.58	6.54—6.55
Zab áprilisra	7.72—7.73	7.74—7.75
Új tengeri	5.42—5.43	5.42—5.43

Zárul 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	676 50
Magyar hitelrészvény	776 50
Leszámlolóbank részvény	506 75
Magyar jelzálog hitelbank	496.—
Rima-Muranyi vasma részvény	52 75

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

Április 3

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz paronként 400 kilo-
grammon felüli súlyban — fillérig; közep paronként
300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig;
fiatal nehéz paronként 320 kilogrammon felüli súlyban
148—149 fillérig; fiatal közep paronként 250—320 kilo-
grammig terjedő súlyban 148—149 fillérig; könnyű paron-
ként 250 kilogrammig terjedő súlyban 149—150 fillérig.
Szerbiai: Nehez paronként 260 kilogrammon felüli
súlyban — fillérig; közep paronként 240—260 kilo-
grammig terjedő súlyban — fillérig; könnyű paron-
ként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig.

Nemzeti Színház.

A) bérlet.

A) bérlet.

Csütörtökön, 1907. évi április hó 4-én:

A vig özvegy.

Operette 3 felvonásban. Irta: Leon Viktor és Stein Leo.
Zenéjét szerző: Lehár Ferenc. Fordította: Mérei Adolf.

SZEMÉLYEK:

Zéta Mirkó	Horti Sándor.	Bogdanovic	Delli Lajos.
Valencienne	Zalai Margit.	S. Ivaine, neje	Gyöffy T.
Danilovics	Leóvel Leo.	Kromow	Ujj Kalmán.
Glavári Hanna	Kállai Jolán.	Prisics, őrnagy	Kulcsár L.
Rosillon	Faludi K.	Pracovia	Benkőné P.
Cascade	Ladislai J.	Nyegus, irnok	Varnai Jenő.

Kézdata este 7 és fél órakor.

Az aradi

„FILHARMONIA“

egyesület által 1907. évi április hó 7-én,
délután 5 órakor a Fehér Kereszt Szál-
loda nagytermében a cs. és kir. 33.
gyalogezred tel-es zenekarának közremű-
ködésével, Zellner Sándor karnagy ur
vezetése alatt rendezendő népszerű

filharmoniai hangverseny

műsora:

I. Schubert: „Rosamunde“ nyitány op. 26. (Va-
rázs hárfá.) II. Tschaikowsky: Suite (Cassa
Noisette) op. 71a. 1. Marsche. 2. Danse Arabe.
3. Danse Chinoise. III. Beethoven: 5-ik C-moll,
Symphonia op. 67. a) Allegro con brio, b) An-
dante con moto, c) Allegro. IV. Massenet: „Scé-
nes pittoresques“ 1. Angelus. 2. Fête Bohéme.
V. Goldmark: Ünnepi bevonulási induló a „Sába
királynője“ című operából.

Jegyek válthatók ifj. Klein Mór könyvkereske-
désében, ülőhelyekre 3 és 2 koronaért, álló-
helyekre 1 kor. ért, karzati ülőhelyre 50 fillérért.

IDEGENEK ARADON

Április 3

Központi szálloda. Herzl Bernát igazgató Bu-
dapest. — Jäger V. honvédőrnagy Lugos. — Mang-
ra Vazul vikárius Nagyvárad. — Séllei Péter tanár
Makó — Tausig Vilmos mérnök Temesvár. —
Kohn Sándor tisztviselő Alváca. — Popper Ákos dr.
bankigazgató Nagyvárad. — Gordon Róbert mérnök
Budapest. — Rachel Dezső hivatalnok Budapest. —
Frank S. huszárfőhadnagy Kassa. — Erdős Zsig-
mond kereskedő Budapest. — Szilagyi Nándor főor-
vos Baja. — Kertner Árpád kereskedő Budapest. —
Nagel Adolf kereskedő Nyitra. — Erdély Ignác
mérnök Temesvár. — Erdős Laci mérnök Temes-
vár. — Grosz Jenő mérnök Budapest. — Szenté
Mór intéző Ternova.

Fehér Kereszt-szálloda. Lekki István minisz-
teri tanácsos Budapest. — Peccol Jenő birtokos
Hátszeg. — Voigt Gyula bankellenőr Budapest. —
Csiky Sándor gazdatiszt Kevermes. — Kiss Vilmos
jegyző Kevermes. — Zenkovics Lajos kereskedő
Acuca. — Balintil Gábor br. Nagyenyed. — Klo-
busiczky Andor huszárfőhadnagy Guraszáda. —
Bethlen Gábor gróf Kolozsvár. — Dinner Vitu ke-
reskedő és neje Vajdahunyad. — Stein Vilmos mér-
nök K eskemét. — Szász Sándor és neje Temesvár.
— Singer Béla kereskedő Makó. — Bottere Brunó
gyáros Grác. — Herczog Sándor kereskedő Kolozs-
vár. — Veiner Árpád magánzó és neje Nagyszalon-
ta. — Sass Alajos birtokos és leányai Temesvár. —
Bacsk Gusztáv gyáros Bécs. — Fenyő Sándor vál-
lalkozó Brassó. — Goldfinger Dávid utazó Budapest.
— Zala Dezső utazó Budapest. — Beer Mór utazó
Budapest. — Veisz József utazó Budapest. — Her-
czeg Árpád utazó Budapest. — Kövess Dezső utazó
Budapest. — Orbán Árpád utazó Budapest. — Hei-
man M. utazó Budapest. — Friedmann Sándor utazó

Budapest. — Gerő Dezső utazó Budapest. — Flei-
scher Zsigmond utazó Budapest. — Sacter Bernát
utazó Budapest. — Pokorny Ferenc utazó Bécs. —
Veisz Ede utazó Bécs. — Bonitzer Manó utazó
Bécs. — Grünberger Izsó utazó Bécs. — Kohn An-
tal utazó Bécs. — Vajda Sándor utazó Bécs. —
Görög Imre utazó Bécs. — Lefkovic József utazó
Bécs. — Schubert Emil utazó Bécs. — Szántó Mor
utazó Bécs. — Glück Károly utazó Bécs. — Engel
Armin utazó Bécs. — Klinger Miksa utazó Nagy-
várad.

KÜLÖN ÉRTESETÉS HELYETT.

Özvegy Schreyer Józsefné szül. Berger
Fanny úgy a maga, mint gyermekei Otti
és férje Bihari Albert, Viktor és neje, szü.
Löffler Margit, Tekla és férje Fuchs Sán-
dor dr., Jenő, Ilka és férje Schwarz Ede
dr., Irén és férje Lázár Lipót, Ella, vala-
mint az összes rokonok nevében fájda-
lomtól lesújtva és megtört szívvel jelenti,
hogy felejthetetlen drága férje és az ön-
feláldozó legjobb apa, após és nagyapa,
hű testvér, sógor és leggyengédebb rokon

SCHREYER JÓZSEF

április hó 3 án, hajnali 4 órakor munkás
és áldásos életének 67-ik, legboldogabb
házasságának 40-ik évében jobblétre szen-
derült.

Felejthetetlen kedves halottunk hült
tetemét csütörtökön, április 4 én, délután
4 órakor kísérik az új izraelita temető
halottas házából örök nyugalomra.

Emlékét örökké áldani fogják mind-
azok, akik jó szívét és nemes gondolko-
dását ismerték.

Budapest, 1907. április 3.

Bernáth Róbertné,	özv. Schreyer Edéné szül.
Schreyer Katalin,	Epstein Róza.
Schreyer Jakab dr.,	özv. Schreyer Jakabné sz.
Sándor Vilmos,	Zwack Róza
testvérei	Sándor Vilmosné szül
Löwinger Lipót,	Teaner Róza
Berger Adolf,	sógornői.
Berger Izidor,	Bihari Alice, Friel és Pall,
Bernáth Róbert,	Fuchs Gyuri,
Terner Lipót,	Schwarz Magduska és
s.goral.	Pistike,
	unokái.

Koszoruk mellőzése és csendes rész-
vét kéretik.

ÓVÁS!

Becses tudomására adom minden ke-
reskedő és elárusító üzlettulajdonosnak,
hogy nőm, Hofman Lórinéné részére, mi-
vel tölem mult hó 25-én eltávozott, sem-
miféle hitelt nem vagyok hajlandó el-
ismerni.

Tisztelettel

Hofman Lóriné,
cipész, Glogovác.

1037

Menyasszonyok figyelmébe!

12 személyes üvegekészlet 100 drb. Frt. 25.
Finom gravírozott üvegből: K. 50.

3 Vizes üveg	12 Söröstübler
3 Boros „	18 Vizes pohár
2 Likör „	12 Boros pohár
12 Cognacv. likörpohár	1 Gyümölcsállvány
12 Tokaji boros pohár	1 Befőttestál
12 Vörös boros „	12 üvegtányér

Legfinomabb minőségű porcellanakok:

Étkező készlet 6 szem. 26 db. Frt. 6.50-tól

feljebb.		
12 személyes étkezőkészlet	80 drból	Frt. 62.50 K. 125.
12 „ kávéskészlet	15 „	
12 „ teás „	15 „	
12 „ mokka „	15 „	
Összesen 125 darab.		

Rendkívül olcsó mosdó-
készletek, Villany, lég-
szesz, benoidgáz és egyéb
csillárok. Esküvői aján-
dék, Valódi nikkell főző
és diszcedények stb. stb.

Gebhart Testvéreknel

ARADON.

Andrassy-tér 4. (Pannonia-szálloda.)
Üveg, porcellán, tükör, képkeret,
lámpa és csillár üzlet — Üvegezési
vállalat. Vidéki megrendelések pon-
tosan eszközöltetnek. 124

URAK!!!

Oltöny és felöltő szöveteket előnyö-
sen csak a kizárólagos posztó gyári
raktárban vásárolhatnak.

Nagy megtakarítás!

Szolid kiszolgálás!

Leichter és Fleischer

Arad, Szabadság-tér 17.

Aradvarosi és megyei telefon sz. 475.

Faix Jacques

zongoraterme
és készítési műterme

Aradon,

Batthyány-utca 35.

Raktáron tartja: Ibach, Dörr, Lyra, Oeser, Wirth, Rössler
elsőrendű gyárosok kitűnő készítményeit.

valamint

saját gyártmányu zongoráit

827

Nagy raktár új Grammophonokból. — Új zongorák 300 frttól 850 frtig.

Javitások, hangolások, ugyszintén havi kölcsön-zongorák jutányos árak mellett.

Tüzelő anyagokban

bar a szállítási akadályok teljesen megszüntetve vannak, mindazonáltal igen tisztelt vevőinket értesítjük, hogy

raktár - készletünk

Zsilvölgyi Fütőkőszén,

Porosz Salon-kőszén,

Porosz Légszész Pirszen

és Porosz Dió-Pirszenben

Legjobb minőségekben

jól el van látva.

Háztartási és ipari célokra szár z. garabos, jól kiégetett

Bükkfa-szén

állandóan nagy mennyiség készlete.

Takaréktüzhelyben ajánljuk a kőszéntüze-

lést. Számos előnyök s jelentősen

olcsóbb, mint a tűzifa.

A házszámot saját kocsijalokkal, a miniatér és fők-pitányi rendeletnek megfelelően **plombázott zsákokban** eszköztük. 168

Kneffel Károly és Fia

vaskereskedés szénosztálya.

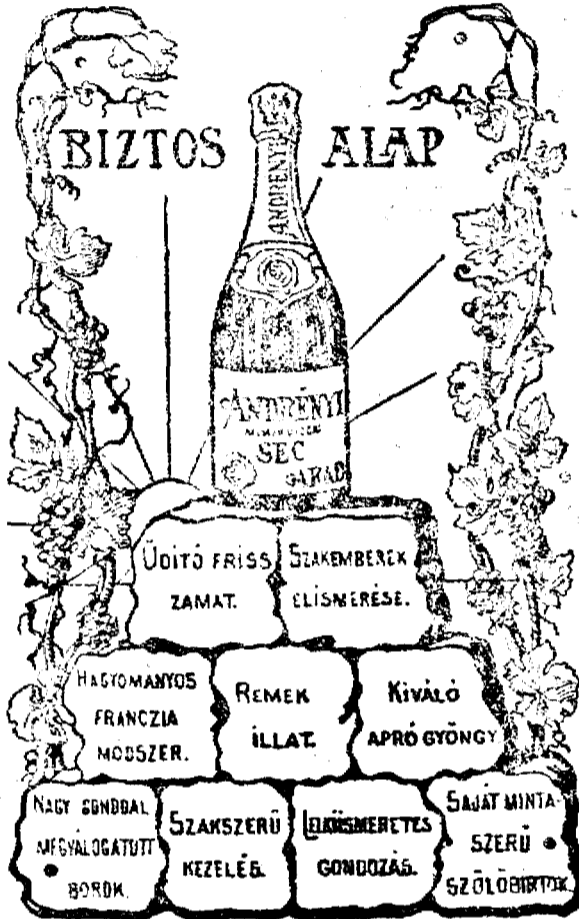
Telefon 139. sz.

Egy jó karban levő 2 loerős

gázmotor

jutányos áron eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy jóforgalmu

szatócs-

üzlet

italméréssel egybekötve, kedvező feltételek mellett május 1-re, szükség esetén

azonnal átadó.

Cím a kiadóhivatalban. 784

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Arad, Weitzer János-u. 13. sz.

Zsinor,

gomb,

bojtok

és rojtok

állandóan raktáron tartatnak.

Gyermek ágyhálók

bármely színben, pontosan, méret szerint készíttetnek. — Minden e szakba vágó munkát a leggyorsabban készít. 682

Sok millió előkelő
urhölgy használja

a világhírű

Földes-féle Margit-Cremet,

mely zsírtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer **szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések** s mindennemű **bőrbaj ellen.** A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely elhasználása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 308

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

Asszonyok és leányok

el vannak ragadtatva
a Hajós-félé világhírű

ARADI IBOLYA-CRÉME

bámulatos hatásától.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot varázsszerűen gyorsan eltüntet.

A párisi és londoni hygienicus kiállításon nagy aranyérmekkel, keresztel és díszoklevéllel kitüntetve.

Egy tégelynek ára 1 kor., dupla tégely 2 kor.

Ibolya szappan 70 fillér, Ibolya tej 1 kor.
és Ibolya hölgypor 1 korona 20 fillér.

Óvakodjunk értéktelen utánzatok és hamisítványoktól. A bevasárlásnál csakis Hajós-féle aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni, minden más ajánlatot visszautasítani.

Kapható a készítőnél:

313

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszerésztárában

Arad, Andrassy-tér 22., a megyeházzal szemben,

továbbá Földes Kelemen, Kossuth Pál, Ring Lajos, Hauer Lajos, Vojtek Kálmán, Berger Gyula gyógyszerészeknél és Vojtek és Waisz drogueriájában.

KI SZENVED?

gyomor-bajban, székrekedésben, étvágytalanságban stb.? Az tegyen kísérletet, a több száz hírneves orvos által ajánlott **HORGONY** természetes keserűvízzel. Reggeli előtt fél ivópohár **HORGONY** keserűvíz 1-2 óra alatt meghozza a kívánt hatást, mire az étvágy és a jó közérület beáll. A **HORGONY** természetes keserűvíz nem kellemetlen ízű, nem okoz kellemetlen érzést. Kapható minden ásványvíz, fűszerkereskedésben és gyógyszerésztárában. Vásárlásnál kifejezetten **HORGONY** keserűvíz kérendő. Tulajdonos: **Losser János** Budapest.

Maszni János Ifj. Kópetkő

Építész és építő-mester műszakirodája

Arad, Andrásy-tér 8.

(Templommal szemben.)

Elfogad az építészeti terén előforduló mindennemű

irodai és kiviteli munkát.

Tervezéseket a legmodernebb stílusban, valamint költség-számításokat kívánatra készítek.

Az építészeti terén mindennemű felvilágosításokkal szolgálok.

Vázlat terveket ingyen készítek.

Tisztelettel

Maszni János,

Építész.

103

Károly

Arad, Weitzer János-u. 2.

(Minorita-palota.) 117

Tavaszi bevásárlási utamról visszaérve van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy tavaszi és nyári újdonságok megérkeztek: **Blouse kelmék, új costum kelmék, új blouse zephierek, divatos blouse selymek, gyönyörű szép delainok, ruhavásznak óriási választékban.**

Mintákat vidékre bérmentve küldök.

Városi és megyei telefon 477.

RÉZ ÉS VASBUTORGYÁR ARADON.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni a tavaszi szezonnra való tekintettel a villa- és kerttulajdonos urakat, hogy

kerti luxusaim, székeim-, padjaim- és napvédőim elsőrendű, számtalan évekig tartó, rendkívül izléses kiállításban nagy meunyiságban rendelkezésre állnak bármilyen nagyság és méret szerint.

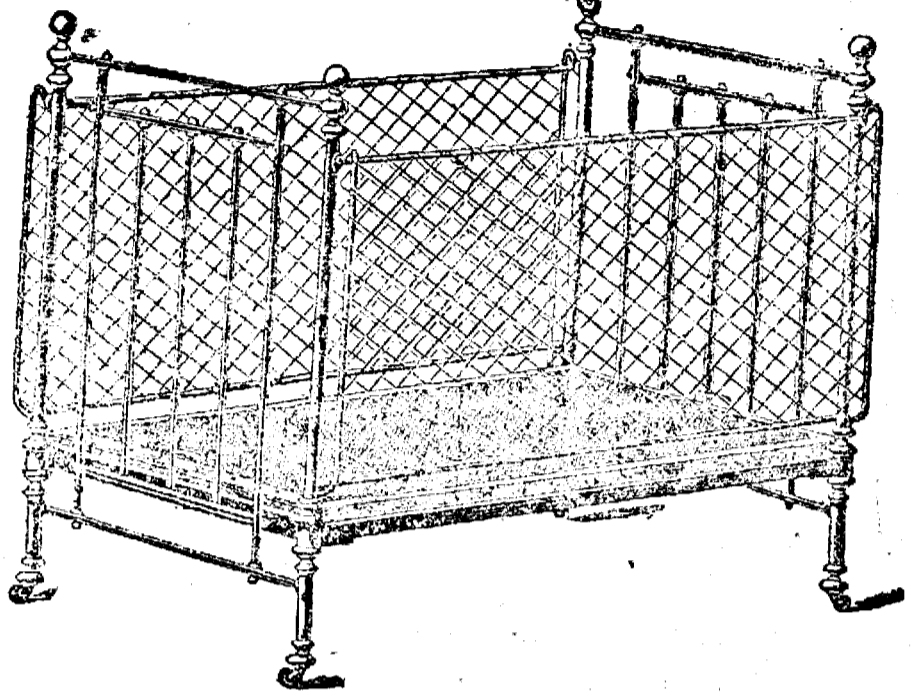
Saját gyártmányu

463

RÉZ- ÉS VASBUTOROK, SODRONY-ÁGYBETÉTEK

pazar kiállításban.

Kívánatra képaárjegyzékekkel vagy írásbelileg szolgálom költségvetéssel

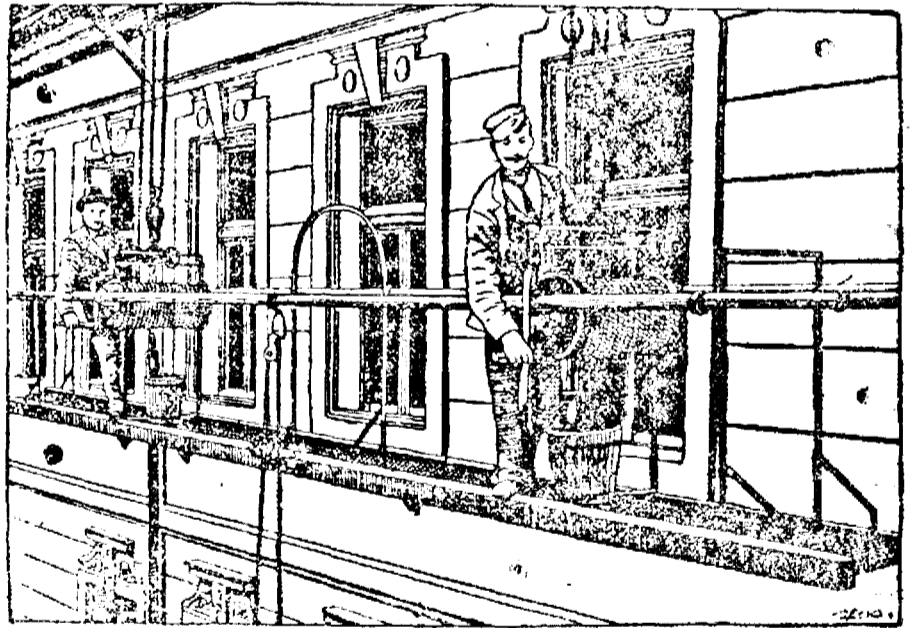
Szíves megrendelést kitünő tisztelettel kér

FLEISCHER TESTVÉREK.

Gyárhelyiség: Aulich Lajos-utca 14. szám.

Raktár: Lázár Vilmos-utca (Földes-palota.)

Telefon szám 423.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy **Deák Ferenc-utca 36. szám alatt**

799

festő- és mázoló-vállalatom

a jelen kor igényeinek megfelelőleg kibővítettem.

Birtokomban a legújabb stilszerű minták, melyek azon helyzetbe hoznak, hogy a legszebb kivitelű munkát is leggyutányosabban számíthatom. Utcái és udvari **homlokzat festészetben elismerve vagyok, melyet számos elismeréssel igazolhatok.**

Becszes pártfogását érve, maradtam kiváló tisztelettel.

Bräuner Vilmos, szobafestő és mázoló

Arad, Deák Ferenc-utca 36.

Saját felhuzó gépek.

Vidékre is elvállalok e szakmába vágó munkákat.

Képvásárlók figyelmébe!

Még két napig Aradon maradok s ez idő alatt magyar festőművészek által festett képeimet

minden elfogadható áron elárusítom.

Tisztelettel

Adler László

műkereskedő

Arad, Központi szálló 32. szoba.

Vérszegénység és sápkórban

szennvedők

Rozsnyay vasas china borát

használva, a legnagyobb eredményt érik el. B vásárlásnál csak a valódi Rozsnyay fátét fogadjuk el. Egy nagy üveg ára 3 k. 50 fill.

Finom

Jamaicai Rum

a legelső angol országtól hozatva.

Próba üveg 60 fill. Kis üveg 1 korona. Nagy üveg 2 korona.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárban

458

Arad, Szabadság-tér.

KOSSUTH-utca
67. sz.

CZERNUCZKY MIHÁLY

cipész-mester üzemében

a legjobb anyagból készült: **férfi, női és gyermek cipők** nagy választéka. — Megrendeléseknek ezines bőrök nagy választéka.

Saiát készítés!

624 **Olcsó ár!**

Pontos kiszolgálás!

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkémence téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

A méteres vasút megálló helye.

Városi telefon 206. — Gyári telefon 515.

Rendelések felvételnek Karolina-u. 7. sz. irodámban, vagy Maros-utcai lakásomban. A téglát vám és fuvarmentesen házhoz szállítom. — A gyárba saját új mű utam vezet. Nagy raktár saját gyártmányu hornyolt és kupola cserepekben, flaster-, kút- és facon-téglákban.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy a párisi és bécsi tanulmányutamból visszaérkeztem és

Andrássy-tér 8. sz. alatt

ajtó 5. Gebhart-ház egy

női kalap és diszítő

termet

nyitottam

és e szakmában mindent a legszébb és legizlésebben készíték. Ugyisint állandóan raktáron tartok **kész női kalapokat.**

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölk. 564

Tisztelettel

Fischer Dóra,
Andrássy-tér 8. szám.

175 darab

pontos járatu ezüst

zsebórát

minden elfogadható árban elárusít

Schwimmer-cég

Arad, 802

Szabadság-tér 5--6. szám alatt.

Pölzl kávéház
mellett.

A tavasz beálltával
gyomorszenvedők
figyelmébe ajánlja

alulírott, mint Glasner Miksa cs. kir. udvari szállító képviselője, következő Glasner-féle **kétszersülteket.** Raktáron tart, u. m.: **Karlsbadi, Udvari, Herkules, Maláta-gyermektápszer, Théa, Pozsonyi és Glasner-féle Mandulás, Vanília, Biskvitt, Kétszersültek és Maláta-piskótát,** amelyek a hétfői kifutásiányt tökéletesen pótolják. — Kapható az aradi nagyobb fűszer és delikatesz üzletekben — Rendeléseket naponta felveszek és pontosan házhoz szállítom. — Tisztelettel

KLEIN IGNÁC, sütőmester.

Karolina-utca 8. sz.

1014

Hopp Károly

műszaki irodája

Arad, Széchenyi-utca 5. sz.

Tervezése és kivitele:

vizellátás és világítási,

valamint

mórtotelepeknek, stb.

Elsőrendű különlegességi

* gyárak képviselősege. * 455

Van szerencsém a becses közönségnek tudomásul adni, hogy a

Deák Ferenc-utca 33. sz. a.

új modern

pék-üzletet

nyitottam.

Tudomásul adom, hogy itten minden nap tiszta tejjel és bivaly-vajjal készült izletes **sütemények** kaphatók. Minden nap friss, jóízű **krumplis-kenyér** is, finom **teasütemény** és karlsbadi mód szerint készült vajjas, tejes és vizes **kétszersült** is olcsón kapható. Ugyanitt lehet **minden déli-előtt kenyeret és kalácsot sütni.** Kapható elsőrendű **tejes-kenyér.**

A nagyérdemű közönség b. pártfogásáért esedezem. 639

Tisztelettel

Ehrman Henrik.

Nem kell London. Nem kell Páris.
Nem kell Bécs. Nem kell Budapest!

Aradon is lehet kapni!

A legkényesebb igényeknek is megfelelő mérték utáni

CIPÓKET

urak és hölgyek részére

SEELINGER M. A. UTÓDA

orthopéd és divat cipészüzemben

ARAD, Szabadság-tér 4. szám.

Szülők különös figyelmébe ajánlom **orthopéd-gyógycipőmet,** melyek meggátolják a lábfejoldást, gyermekknél, ugyisintén felnőtteknél megszokott eredményeket értem el, amit számos ellenérzés tanúsít. Készíttek a valódi amerikai formájú cipőket meg nem különböztethető színes szép cipőket. B. megrendeléseiket kérve teljes tisztelettel

SEELINGER M. A. UTÓDA

az aradi nemzeti Színház szállítója 641

Megerkeztek a tavaszi divat újdonságok!

Brunner Béla

úri divat- és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát, hol a legszébb és legdivatosabb ingek, gallérok, kiegészők, nyakkendők, kesztyűk, selyem szabkendők, harisnyák, stb. újdonságok kaphatók.

Legnagyobb választék fa-, vászon- és bőr-újszabású ruhákban!

Divatújdonság francia és angol illatszerek különlegességeiben.

HAMERL I. pécsi keztyűgyár főraktára! Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Vidéki megrendelések azonnal elintéztetnek. 138

Irodai teendőkhöz jártas, ügyes és megbízható

leány

vagy özvegy asszony

állandó

alkalmazást nyerhet

teljes ellátás és megfelelő fizetés mellett.

Borkereskedelmi irodába

Arad vidékén. — Ajánlatokat D. Gy. jellegével a kiadóhivatal továbbítja. 1033

Telefon sz. 370. Telefon sz. 370.

Hammer Zs. és Társa

műszerész és mérlegkészítő

Boros Béni-tér 1. szám

Ajánlja dusan felszerelt

kerékpár, varrógép és Gramofon raktárát. 1002

„Singer“, „Original Viktoria“, Central Bobbin varrógépek csak — ládi használatra és ipari célokra. —

„Puch“, „Helical-Premier“ és „Préciosa“ kerékpárok jutányosan, jótállás mellett, kedvező fizetési feltételek.

Nagy szakszerű javító műhely.

APRÓ HIRDETÉSEK.**Szalonna**

76 kr., tiszta sertés zsír 76 kr., friss sertés hus 72—76 kr., füstölt sonka 90 kr., boka 64 kr., apró füstölt husok 72 kr., füstölt karaj 90 kr., császár-szalonna 90 kr. és minden hentes áru a legjutányosab napj áron kapható Garai Károly hentes-üzletéből Aradon, Boczkó-utca 2. szám. Háltérrel szemben. 950

Pianinót

keresek megvételre jó karban levőt, esetleg egy rövid jó zongorát is. Cim a kiadóhivatalban. 1006

Szőlő!

A muszkai hegyen egy jó fekvésű 5 holdas termő szőlő, szép nagy épülettel, uri lakással, teljesen be rendezve eladó. Cim a kiadóhivatalban. 819

20,000 drb. vegyes

borfajta I-ső osztályú fásgyökerez szőlőoltvány eladó Kovacevits György körjegyzőnél Ménes. 1016

Egy 20 év óta fenálló

jó forgalmu péküzlet azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 974

Francia „Blouse Album“

180 legújabb eredeti francia divatképpel 1 korona 50 fillérért kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad. Telefon 517. 361

Több száz

rongált doboztú levélpapírt minden elfogadható áron árusítok. Veszek könyvtárakat. — Kerpel. Izsó könyvkereskedő. 356

Bizto existenzia!

Ügyes, jó beszélő tehetségű urak állandó alkalmazást kaphatnak egy könnyen eladható házi czikk eladására. Pénzbeszedők óvadékkal kerestetnek. Ajánlatok „K. G. 100.“ jellel a kiadóhivatalba kéretnek. 465

Kiadóhivatalunkban nagyobb mennyiségű

file (nemez)

ipari célokra jutányos áron eladó.

Egy ügyes rikkancs, ki egy esti lap árusítását elvállalná, alkalmazást nyerhet.

Finomabb üzlet

részére pénztárnoknő kerestetik. Ajánlatok pénztárnoknő jellegével a kiadóhivatalba küldendők. 1038

II pár

jó karban levő ablak és redőny Sárossi-utca 1. szám alatt eladó. 1034

Jrodai teendőkből

jártas gyakorolt magyar levelező kerestetik. Ajánlatok „állandó“ jelige alatt kiadóra czimzendők. 370

A ki jó

zamatos, igen finom Rumot akar készíteni, vegyen 80 fillérért egy üveg 288

Rumkivonatot.

Ebből a rajta lévő utasítás szerint pár perc alatt 1 liter finom thea rumot készíthet.

Kizárólagos raktár:

Földes Kelemen

gyógyszerésznél.

Wolf János

uri és női cipész

Arad, Weitzer János-utca Minorita-p.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat a legjobb kivittel s a legújabb divat szerint. Továbbá elvállalok abnormis lábakra **ortopéd-cipők** elkészítését, valamint az önkéntes uraknak előírás szerinti **bakkancs vagy csizma** elkészítését elvállalom, azon reményvel, hogy a legnagyobb lényeknek megte-
lelek.

Tisztelettel

Wolf János.

586

Veszek

urasságoktól használt nyári és téli férfi ruhákat, utazó-bundákat, háló ebédítő és más butorokat 913

a legmagasabb áron veszek és eladok. Kívánatra vagy levélbeli meghívásra házhoz is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)

A felső temetőben

egy 4 fülkés

családi sírbolt eladó.

921

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Telefon szám 184. **Mosóintézet átvétel!** Telefon szám 184.

Van szerencsém a t. közönség tudomására adni, hogy a hosszú évek óta fenálló és teljes megelégedésre működő, legjobb hírnévnek örvendő

Bettelheim-féle mosóintézetet

Aulich Lajos-utca 2. szám átvettém és annak szakszerű kezelését személyesen fogom tovább vezetni. — Főelőnye intézetemnek, hogy a mosást és tisztítást háztálg kezel, minden vegyszer mellőzésevel, kizárólagosan kézimossással, melynek következtében a ruha nincs kitéve időelötti romlásnak.

Sok éven át szerzett tapasztalataim remélni engedik, hogy kifogástalan munka szállításával ki fogom érdemelni t. megrendelőim feltétlen bizalmát.

Kiváló tisztelettel

753

FISCHER LIPÓTNÉ,

a Bettelheim-féle mosóintézet utóda Aulich Lajos-utca 2. szám.

Harisnyakötőde

Andrássy-tér 20. sz.

(Fischer Elíz palotában.)

A t. közönség rendelkezésére áll. 800

Fischer Armin

szobafestő és mázoló

Arad, Vörösmarty-utca 3. sz.

Elvállal mindennemű

szobafestő és mázoló-munkát,

azonkívül gipsz utánzatot és szobakárpitozást a legegyszerűbb és legdiszesebb kivitelben vidéken is. 837

Vasutasoknak!

és a kiknek szüksége van pontos órára, az javitassa óráját feltétlenül

Kepes M.

chronometter és műorásnál

ARADON, Asztalos Sándor-utca 5. szám alatt, ahol bármilyen (speciál) óra 3 évi jótállással lesz pontosan javítva és szabályozva. 192

Kilényi C. és Társa

divat-, kézmű-, rövidáru és fehérnemű

új áruháza

a József főherceg uton megnyílt.

24 évig az aréna épületben volt üzletünket a folytonos házbér emelés miatt

József főherceg-ut 11. szám alá

(Müller-házba)

helyezettük át.

A mostani sokkal olcsóbb házbér miatt abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a mélyen tisztelt vevőinket sokkal olcsóbban szolgálhatjuk ki, mint azelőtt.

Magunkat a n. é. közönség szíves partfogásába ajánljuk kiváló tisztelettel

KILENYI C. és TÁRSA a „Kék golyó“-hoz.

József főherceg-ut 11. 425

Telefon 551.

Elismert legolcsóbb.

Telefon 551.

Pénzkölcsön

ház és földbirtokra a legmagasabb értékig törlesztési részletekben való visszafizetésre közvetít

10, 15, 25, 35, 41, 50 évre

KLEIN JÓZSEF Arad, Radnai-ut 10. sz.

A nagyszabeni általános takarékpénztár képviselője,

hol a következő bér- és magán-lakházak előnyös fizetési feltételek mellett olcsó áron eladók, u. m.: Lövész-u. 3a. emeletes, Lipót-utca 12a., Lipót-utca 13., Lehel-utca 14., Lehel-utca 19. sz. földszintes házak és Uj-Mikalakán a motoros mentén 440. számú ház, mely 3—4, esetleg 5 szoba, konyha, kamara és fürdő-szobának alkalmas új épület 6500 kor.-ért törlesztésre eladó.